Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος | *Ἀθῆναι, 3 Φεβρουαρίου 1934* | *Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 10*

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ περίεργη κ. Ὀμόλλοῦ ἄρχισε ἀμέσως νὰ ρωτᾷ τὸν κ. Κλοακὲν τί πραγματικὴ ἀξία εἶχε ἡ ἀρχαιολογικὴ κληρονομία τοῦ συνταγματάρχη. Ἀλλὰ δὲν ἔμαθε μεγάλα πράγματα. Ὁ ἀρχαιολόγος τῆς ἀποκρίθηκε ἁπλῶς πὼς φαινόταν νάχῃ μεγάλη ἀξία, χρειάζονταν ὅμως πολλοὶ μῆνες γιὰ νὰ ἐξετάσῃ κανεὶς ὅλα τὰ γραπτά. Κι' ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ αὐτὴ τὴν ἐργασία στὴν Καλκούττα, σκεπτόταν νὰ δέσῃ, ἀμέσως αὔριο, ἐκεῖνα τὰ χαρτιὰ καὶ νὰ τὰ στείλῃ στὸ Παρίσι.

— Καὶ τώρα ποὺ κανονίσθηκαν οἱ ὁποθέσεις, πρόσθεσε, νὰ χρησιμοποιήσουμε τὸν λίγο καιρὸ ποὺ μᾶς μένει, γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸν τόπο.

—Ἔχετε σκοπὸ νὰ πᾶτε καὶ στὴν Καμβόδγη; ρώτησε ὁ κ. Ὀμόλλοῦ.

—Ἄ, νομίζω πὼς πρέπει νὰ παραιτηθῶ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἰδέα. Ἡ Κοχιγκίνα κι' ἡ Καλκούττα, στοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας, φαίνονται κοντὰ-κοντά. Μὰ ὅταν βρίσκεται κανεὶς στὶς ὄχθες τοῦ Γάγγη, βλέπει πὼς ἔχει νὰ κάμῃ ὁλάκερο ταξίδι γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ Σαϊγκόν. Τὸ φρονιμώτερο θᾶταν, ἀφοῦ πρόκειται μάλιστα νὰ πάρουμε μαζί μας τὴν Ἄνθῃ καὶ τὸ Χάνδο στὴν Εὐρώπη, νὰ περιορισθοῦμε σ' ἕνα μικρὸ ταξίδι στὴ χερσόνησο, ἀπὸ τὴν Καλκούττα ὡς τὴ Βομβάη. Θὰ ξοδέψουμε γι' αὐτὸ ἕνα μῆνα, ἀλλὰ θὰ ἰδοῦμε πολλὰ ὡραῖα πράγματα στὸ Μπεναρές, Ἀλλαχαβάδ, Δέλχη, Ἄγρα, Ζεϊπόρη, Σωράτη, Ἐλόγα...

— Μικρὸς περίπατος, μὰ τὴν ἀλήθεια...

— Κι' ὅμως ἤθελα νᾶταν πολὺ μεγαλύτερος. Ἄς εἶναι πάντα θὰ ἰδῶ τὸ ναὸ τοῦ Ζαγερνάθ, τὸ εἴδωλο τοῦ Μανδάρ, τὰ σπήλαια τῆς Ἐλλόρας, τὸ ἄντρον τῶν Λεόντων... τελοσπάντων ὅσα προφθάσω.

Ἡ κυρία Ὀμόλλοῦ ἀνυπομονοῦσε νὰ φέρῃ τὴν ὁμιλία στὸ θέμα ποὺ τὴν ἐνδιέφερε περισσότερο. Κι' ἀπότομα κάπως εἶπε:

—Ὥστε ὁ συνταγματάρχης δὲν ἀναφέρει τίποτα στὴ διαθήκη του γιὰ τοὺς ἐχθρούς του, ἱκανὸ νὰ μᾶς φωτίσῃ γιὰ τὰ αἴτια τοῦ θανάτου του;

— Τίποτε ἀπολύτως. Στὴ διαθήκη του μόνο γιὰ ἐπιστημονικὰ πράγματα κάνει λόγο.

— Θέλω νὰ πῶ, πὼς ἂν ἔκανε καμμιὰ νύξη γιὰ τὸ θάνατό του, θᾶχουμε χρέος νὰ τὸ ἀναφέρουμε στὴν ἀστυνομία. Εἶναι φανερὸ πὼς ὁ ἄνθρωπος δολοφονήθηκε. Οἱ τόσες ἀπόπειρες ποὺ ἔγιναν ἐναντίον του δὲν ἀφίνουν γι' αὐτὸ ἀμφιβολία. Τί σᾶς ἔλεγε πρωτύτερα ὁ Κάζης; Στοιχηματίζω πὼς θὰ σᾶς ἀνακοίνωσε τοὺς φόβους του γιὰ τὸ Χάνδο.

—Ὄχι μόνο γιὰ τὸ Χάνδο. Αὐτὸς πιστεύει σὲ κάποια θεία ὀργή, ποὺ ἔπληξε τὸ συνταγματάρχη καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ πλήξῃ ἀκόμα καὶ τὰ παιδιά του καὶ μένα.

—Ἄς εἶναι, γιὰ τὸ Χάνδο φοβᾶται περισσότερο. Τὸν παρακολουθεῖ ὅσο μπορεῖ καὶ τὴ νύχτα κοιμᾶται ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα του. Δὲν τοῦ βγαίνει ἡ ἰδέα πὼς κινδυνεύει ἡ ζωή του, ἐπειδὴ τοῦ συνέβησαν ἕνα-δυὸ ἀσήμαντα περιστατικά, ἀπ' αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν στὰ παιδιὰ κάθε μέρα. Μιὰ μέρα, παραδείγματος χάρη, ἔπεσε ἀπὸ τάλαγο...

«Ὁ Ράκης, ὁ μικρὸς πίθηκος τῆς Ἄνθῃς, ἐσφάδαζε κι' ἀγωνιοῦσε...»

Ὁ κ. Κλοακὲν θυμήθηκε τότε καὶ τὸ πρωϊνὸ περιστατικό, τὸ ἀναποδογύρισμα τῆς βάρκας καὶ τὸ πέσιμο τοῦ Χάνδου στὴ θάλασσα.

— Μπά ; ἔκαμε μ' ἐλαφριὰ ἀνατριχίλα· τοῦ συμβαίνουν καὶ τοῦ Χάνδου τέτοια, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του ;

— Ναί, μὰ χωρὶς σημασία, τυχαῖα...

— Κι' ὅμως τὸ πρωϊνὸ μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν καὶ τυχαῖο, ψιθύρισε ὁ κ. Κλοακὲν σκεπτικός, σὰ νὰ μιλοῦσε μόνος του.

— Ποιό ; ἔκαμε ἡ κυρία Ὀμόλλοῦ. Τί συνέβη τοῦ Χάνδου τὸ πρωΐ, Ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτα.

Ὁ κ. Κλοακὲν τῆς διηγήθηκε τὸ ἐπεισόδιο, τονίζοντας πὼς τοῦ ἔκαμ' ἐντύπωση ἡ κτηνωδία τοῦ δράστη, ποὺ χάθηκε χωρὶς κἂν νὰ γυρίσῃ πίσω του νὰ ἴδῃ τί ἔγινε τὸ παιδί — πρᾶγμα ποὺ γεννοῦσε ὑποψίες γιὰ προμελέτη.

Ἡ κ. Ὀμόλλοῦ ἀνησύχησε καὶ χτύπησε τὸ κουδούνι γιὰ νὰ φωνάξῃ τὰ παιδιά, ποὺ μιλοῦσαν στὴ διπλανὴ σάλα μὲ τὸν Παῦλο. Ὅταν παρουσιάσθηκαν, ἡ ὄψη τους ἦταν τόσο φαιδρή, ὥστε ἡ κ. Ὀμόλλοῦ δὲν θέλησε νὰ τοὺς πῇ τίποτα ἀνησυχαστικό. Καὶ τὰ ξανάστειλε νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ὁμιλία τους μὲ τὸν Παῦλο.

Ἦταν κιόλας ἀργὰ κι' οἱ ταξιδιῶτες εἶχαν ἀνάγκη νἀναπαυθοῦν. Σὲ λίγο καληνυχτίσθηκαν καὶ χωρίσθηκαν στὸ μεσόσκαλο γιὰ νὰ περάσουν στὶς κάμαρές τους, δεξιὰ οἱ κυρίες, ἀριστερὰ οἱ κύριοι.

— Ἄ, νὰ κι' ὁ Κάζης ποὺ ἔφερε τὸ στρῶμα του, εἶπε ὁ Χάνδος δείχνοντας ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα του ἕνα κυλινδρικὸ δέμα. Στὸν πόλεμο πῆρε τὴ συνήθεια νὰ κοιμᾶται χάμω καὶ τώρα δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ σὲ κρεββάτι. Καληνύχτα, θεῖε μου· καληνύχτα, ξάδερφε!

Ε'.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ φίδι

Κοιμόνταν ἀπὸ πολλὴν ὥρα. Στὸ περίπτερο καὶ στὸ στρατῶνα βασίλευε ἄκρα σιωπή. Μόλις εἶχαν χτυπήσει δυὸ ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ὅταν, στὸ βάθος τοῦ δάσους, ἀνοίχθηκε ἕνας θαμνώνας καὶ πρόβαλε ἄξαφνα ἕνα μαλαφὸ κεφάλι μὲ μάτια ποὺ φωσφόριζαν στὸ σκοτάδι σὰν τῆς τίγρης. Στὴν ἀρχή, τὸ κεφάλι ἔμεινε ἀκίνητο, σὰ νἄθελε νἀκούσῃ μέσα στὴ σιωπὴ καὶ νὰ ἴδῃ μέσα στὸ σκοτάδι. Ἔπειτα, εὔρωστος λαιμὸς καὶ πλατεῖς ὦμοι γυμνοὶ ξεφανερώθηκαν κι' ἀμέσως, μὲ δυνατὸ κι' ἐλαφρὸ πήδημα σὰν τοῦ πάνθηρα, ἕνας ἄνθρωπος ξεπήδησε ἀπὸ τὸν κρυψώνα του πάνω στὸν ἄμμο τῆς δενδροστοιχίας.

Ἀντὶ γι' ἄλλο ἔνδυμα, ὁ ἄνθρωπος αὐτός, φοροῦσε ἓν' ἁπλὸ πανὶ δεμένο σφιχτὰ γύρο στὴ μέση του. Καὶ στὸ κεφάλι του εἶχ' ἕνα σάκκο ἀπὸ χονδρὸ ὕφασμα, κλεισμένον καλά, ποὺ τὸ περιεχόμενό του θἄταν βέβαια κάτι ζωντανό, γιατὶ κουνιόταν ὅλη τὴν ὥρα...

Γοργὸς σὰν τὴ σαῖτα, ὁ γυμνὸς ἄνθρωπος πέρασε τὸ μέρος ποὺ φωτιζόταν ζωηρὰ ἀπὸ τὸ φεγγάρι καὶ βρέθηκε στὸ ἀντικρυνὸ ἴσκιωμα. Ἀπὸ κεῖ, ἀκολουθώντας πάντα δρόμο ἀφώτιστο, ἔφτασε κοντὰ στὸ περίπτερο. Καὶ στάθηκε μιὰ στιγμὴ δισταχτικός, ἀναποφάσιστος.

Ὅλη σχεδὸν ἡ πισινὴ πλευρὰ τοῦ σπιτιοῦ φωτιζόταν λαμπρὰ ἀπ' τὸ φεγγάρι. Μόνο σ' ἕνα μέρος τοῦ τοίχου ἔπεφτε σκιὰ ἀπ' τὸ γειτονικὸ κτίριο. Ἡ στοὰ μὲ τὰ παράθυρα τοῦ πρώτου πατώματος τελείωνε ἀκριβῶς στὸ σημεῖο ὅπου τὸ φῶς ὑποχωροῦσε στὴ σκιά Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ σάκκο, καρφωμένο στὴ στοά, μαρτυροῦσε πὼς αὐτὴ ἦταν ὁ σκοπὸς τῆς νυχτερινῆς του ἐπιδρομῆς...

Σκαρφάλωσε ἀπὸ τὴ γερὴ ὑδρορροὴ μὲ τοὺς σιδερένιους κλοιούς, κρατώντας τώρα τὸ σάκκο μὲ τὰ δόντια του, καὶ πήδησε ἀθόρυβα στὸ ξύλινο πάτωμα τῆς στοᾶς, ὅπου ξαπλώθηκε ἀμέσως μπρούμυτα κι' ἄρχισε νὰ σέρνεται.

Ἄλλ' ἄξαφνα στάθηκε, γιατὶ ἄκουσε τὴν περίπολο ποὺ περνοῦσε γιὰ νἀλλάξῃ τοὺς σκοπούς. Περίμενε ὡς νὰ τελειώσῃ ἡ ἀλλαγή, νἀπομακρυνθοῦν οἱ στρατιῶτες, κι' ἐξακολούθησε τὸ σύρσιμό του. Τὰ παράθυρα πάνω στὴ στοὰ ἦταν ἀνοιχτά, σκεπασμένα μόνο μὲ παραπετάσματα ἀπὸ τούλι. Ἀκούγόνταν ἀπὸ μέσα οἱ ρυθμικὲς ἀναπνοὲς τῶν κοιμισμένων. Ὁ γυμνὸς ἄνθρωπος σταμάτησε στὸ παράθυρο μιᾶς κάμαρας ποὺ φωτιζόταν ἀμυδρὰ ἀπὸ μιὰ γαλάζια καντήλα. Ἀφογκράστηκε, βεβαιώθηκε πὼς δὲν τὸν εἶχε ἀντιληφθῆ κανένας — οὔτε ὁ σκοπὸς ποὺ βημάτιζε ἀπὸ κάτω — καί, περνώντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ περαπέτασμα, ἐπιθεώρησε λίγο τὴν κάμαρα.

Στὸ βάθος, σ' ἕνα κατάλευκο κρεββάτι, κοιμόταν ἥσυχα, ἕνα κορίτσι μὲ σταχτιὰ μεταξωτὴ νυχτικιά. Ἀστραπὴ ἀπὸ ἄγρια χαρὰ φλόγισε τὰ μάτια τοῦ μελαφοῦ ἀνθρώπου κι' ἓν' ἀπκίσιο χαμόγελο ξεσκέπασε τἄσπρα του δόντια. Πῆρε τότε τὸ σάκκο ποὺ τὸν ἔσερνε πίσω του, τὸν ἔλυσε καὶ τὸν ἄδειασε μέσα στὴν κάμαρα Ἕνας μαῦρος ὄγκος ἔπεσε μὲ ὑπόκωφο κρότο πάνω στὸ λευκὸ χαλί.

Ἀμέσως, τυλίγοντας τὸν ἀδειανὸ σάκκο, ὁ γυμνὸς ἄνθρωπος ἔτρεξε γρήγορα στὸ σκοτεινὸ μέρος τῆς στοᾶς, ἅρπαξε τὴν ὑδρορροὴ καὶ γλύστρησε ὡς τὸ ἔδαφος. Τὸ φεγγάρι εἶχε χαμηλώσει κι' ἡ σκιὰ γύρω στὸ σπίτι ἦταν τώρα περισσότερη.

Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ σάκκο πατοῦσε χάμω κι' ἑτοιμαζόταν νὰ τρέξῃ στὴ δενδροστοιχία, ποὺ φωτιζόταν ἀκόμα ἀπ' τὸ φεγγάρι, μιὰ μεγάλη, ἀλλόκοτη κραυγὴ τρόμου ἔσχισε τὸν ἀέρα. Ὁ σκοπός, ξαφνιασμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν κραυγή, μόλις πρόφτασε νὰ τρέξῃ ὡς τὴ γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ, ὅταν εἶδε μιὰ σκιά, ἕνα μαῦρο σῶμα νὰ τρέχῃ μέσα στὸ ἄσπρο φῶς τῆς δενδροστοιχίας.

Φώναξε «τίς εἶ !», δὲν ἔλαβε ἀπάντηση καὶ πυροβόλησε, τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ μαῦρο σῶμα ἐξαφανιζόταν.

Ὅλ' αὐτὰ ἔγιναν μέσα σὲ δυὸ ἢ τρία δευτερόλεπτα.

Ὡστόσο οἱ κραυγὲς ἀπὸ τὸ πρῶτο πάτωμα ἐξακολουθοῦσαν, τὸ ἴδιο δυνατὲς κι' ἀλλόκοτες, ποὺ δὲν ἔμοιαζαν ἀνθρώπου. Ὅλοι στὸ σπίτι ξύπνησαν, πετάχτηκαν ἀπὸ τὰ κρεββάτια τους κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν. Στὸ στρατῶνα, ἡ φρουρὰ ἅρπαξε τὰ ὅπλα, ἀνάβονταν φῶτα, καὶ σκιὲς τρομαγμένες ὁρμοῦσαν στὴ στοά. Οἱ κραυγὲς ποὺ ἀντηχοῦσαν ὁλοένα δυνατώτερες, ὁδήγησαν τοὺς ἀνθρώπους στὴν κάμαρα τῆς Ἀνθῆς, ἐκείνην ἀκριβῶς ποὺ φωτιζόταν ἀμυδρὰ ἀπὸ μιὰ γαλάζια καντήλα...

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑ... ΤΡΟΜΕΡΟ

Τὸν καιρὸ ποὺ ἡ Γαλλία πολεμοῦσε μὲ τὴ Φλάντρα, ἕνας γάλλος λοχαγὸς βρέθηκε μὲ τὸ ἀπόσπασμά του στὴν ἀρχὴ τοῦ χειμώνα, κοντὰ στὸ Μόνς.

Ἕνα πρωΐ, κάποιος ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες του ἦρθε, νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὸ μέρος ὅπου κοιμόταν, ἐπειδή, καθὼς ἔλεγε, ὅλες τὶς νυχτιὲς στὸ κατάλυμά του ἐρχόταν καὶ τοῦ χαλοῦσε τὴν ἡσυχία ἕνα κακοποιὸ πνεῦμα.

Ὁ λοχαγὸς κούνησε τοὺς ὤμους του καὶ τὸν ἔδιωξε. Δυὸ μέρες μετὰ ὅμως, ὁ στρατιώτης ξανἄρθε, γιὰ νὰ ζητήσῃ πάλι τὰ ἴδια. Ὁμολόγησε μάλιστα, ὅτι ἔφευγε ἀπὸ κεῖ καὶ πήγαινε νὰ κοιμηθῆ ἔξω, ἂν καὶ χρωστοῦσε νὰ μὴν τὸ κουνάῃ ἀπ' τὴ θέση του, γιατὶ αὐτὸ τὸ φάντασμα τὸν φόβιζε περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς σφαῖρες τοῦ κόσμου.

Ὁ λοχαγὸς ζήτησε πληροφορίες ἀπὸ ἄλλους στρατιῶτες, ποὺ τοῦ εἶπαν, ὅτι πραγματικὰ ἕνα φάντασμα παρουσιαζόταν κάθε νύχτα σ' ἐκείνη τὴ μεριά. Τότε ἀποφάσισε νὰ κοιμηθῆ ἐκεῖ ὁ ἴδιος, γιὰ νὰ ἴδῃ μὲ τὰ μάτια του τί πράμμα ἦταν αὐτὸ τὸ φάντασμα.

Τὸ βράδυ ἦρθε, κι' ὁ λοχαγὸς πῆγε σὲ ἐκεῖνο τὸ διαμέρισμα, ἀκούμπησε τὰ πιστόλια του στὸ τραπέζι, ἔκλεισε τὴν πόρτα, ἄφησε ἕνα κερὶ ἀναμένο καί, ξαπλώνοντας ντυμένος ὅπως ἦταν, δὲν ἄργησε ν' ἀποκοιμηθῆ.

Ἄξαφνα, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, τινάχτηκε πάνω τρομαγμένος· ἕνα χέρι ἀναποδογύρισε τὸ κερὶ καὶ τράβηξε τὴν ἄκρη τοῦ ἐπενδύτη του. Ὁ ἀξιωματικὸς ἅρπαξε ἀμέσως τὸ σπαθί του καὶ χτύπησε δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἀλλ' αἰσθάνθηκε ὅτι τοῦ ἀπόσπασαν ἀπότομα τὸ ὅπλο του. Ψηλαφώντας, πέτυχε νὰ φτάσῃ στὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε καὶ κάλεσε σὲ βοήθεια.

Οἱ ἄντρες του ἔτρεξαν μὲ λαμπάδες στὰ χέρια, βρῆκαν τὴν αἴθουσα ἄνω-κάτω, δὲν εἶδανε ὅμως κανένα.

* * *

Ξημέρωσε. Ὁ λοχαγὸς κι' οἱ ἄνθρωποί του δὲν εἶχαν ἀκόμα συνέλθει ἀπὸ τὴν ταραχή τους, ὅταν ἄκουσαν τοὺς στρατιῶτες ποὺ περιδιάβαζαν στὸν αὐλόγυρο τοῦ διοικητηρίου νὰ καγχάζουν. Ἡ αἰτία τῆς εὐθυμίας τους ἦταν μιὰ μεγαλόσωμη, ὅπως δήποτε, μαΐμοῦ, ἀνεβασμένη στὴ στέγη, ἀντικρύ, ποὺ ξιφουλκοῦσε μὲ μεγαλοπρέπεια μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ λοχαγοῦ.

Αὐτὴ τὴ μαΐμοῦ τὴν εἶχε κουβαλήσει μαζί του ἀπ' τὶς ἀποικίες ἕνας γέρο-ναύτης, ποὺ κατοικοῦσε στὸ γειτονικὸ σπίτι, κι' ἔμαθαν πῶς αὐτὴ ἦταν ποὺ τὴν ἔπαιρναν γιὰ φάντασμα. Ἄμα, βλέπετε, ὁ ἀπόμαχος γέρο-ναύτης, ποὺ εἶχε ἕναν τυχοδιωχτικὸ χαραχτήρα, θυμόταν νὰ φράζῃ τὴν καμινάδα, ἀπ' ὅπου τοῦ τὄσκαζε τὴ νύχτα, τὸ φάντασμα δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του στὸ στρατωνισμό.

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΑΚΑΡΠΟΣ ΣΤΑΧΥΣ

Ἐνῷ αὐτὰ τὰ στάχυα ποὺ θὰ θερίσουν σὲ λίγο γέρνουν πρὸς τὴ γῆ, ποιὸ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ στέκει ἀκόμα τόσο ἴσιο ;

— Εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἔχει σπόρο στὸ ἐλαφρὸ κεφάλι του.

(Μετάφραση) ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.— Ἡ Μαυρούκω θέλει τὸ πουλί

Τὰ χρυσόψαρα ὄχι, οὔτε τὰ πρόσεξε καθόλου ἡ Μαυρούκω. Ἄμα εἶδε ὅμως τὸ ἀηδονάκι, ξετρελλάθηκε. Τὸ τριγύριζε, τὸ κοίταζε, κι' ἄλλο δὲν ἤθελε, καθὼς φαινόταν, παρὰ νὰ πηδήσῃ στὸ κλουβί του καὶ νὰ τὸ ἁρπάξῃ. Γιατί, καθὼς ξέρετε, οἱ γάτες δὲν ἀγαποῦν μόνο τὰ ποντίκια. Ἕνα πουλάκι ζωντανὸ καὶ τρυφερὸ εἶναι γι' αὐτὲς ὁ καλύτερος μεζές. Κι' ἡ Μαυρούκω ξερογλειφόταν μὲ τὴν τριανταφυλλένια της γλωσσίτσα, σὰ νἄλεγε: «Τί νόστιμο ποὺ θἄναι αὐτὸ τὸ πουλάκι!..»

Ἡ μαμμὰ τὴν εἶδε κι' εἶπε στὰ παιδιά:

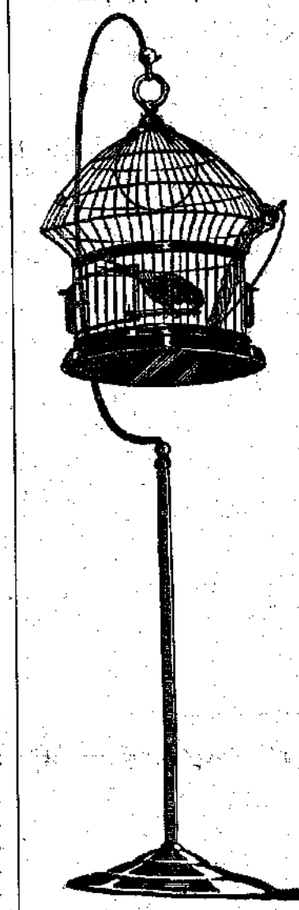

— Προσέχετε τὸ γατάκι. Μὴν τἀφήσετε ποτὲ νὰ πλησιάσῃ τὸ κλουβί.

Κι' ἡ Ἄννετα, ἡ γριὰ ὑπηρέτρια, ποὺ δὲν ἀγαποῦσε τὶς γάτες, γιατὶ τῆς ἅρπαζαν τὸ κρέας στὴν κουζίνα, πῆρε τὸ χρυσὸ κλουβὶ καὶ τὸ κρέμασε ψηλά, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸ φτάσῃ ἡ Μαυρούκω.

Τὶς ἀκόλουθες ἡμέρες, ὁ Μπέμπης κι' ἡ Μπέμπα διασκέδασαν πολὺ μὲ τὸ γατάκι τους, τὸ πουλὶ καὶ τὰ χρυσόψαρα. Ἡ Μπέμπα, κάθε πρωΐ, τὰ τάΐζε καί, καθὼς ἦταν φρόνιμη, προσεχτικὴ κι' ἐπιτήδεια, τὴν ἄφηναν νἀλλάξῃ ἡ ἴδια τὸ νερὸ τῆς γυάλας, ἄφοῦ τῆς ἔδειξαν τὸν τρόπο:

Ἔπιανε πρῶτα τὰ χρυσόψαρα μὲ μιὰ τρυπητὴ κουτάλα, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὸ δίχτυ ποὺ πιάνουν τὶς πεταλούδες. Τἄρριχνε γρήγορα-γρήγορα σὲ μιὰ λεκάνη γεμάτη νερὸ — ἐκεῖ μποροῦσαν νὰ μείνουν ὅση ὥρα ἤθελε — καὶ κατόπι ἄδειαζε τὴ γυάλα, τὴν ἔπλενε καλά, τὴ γέμιζε μὲ νερὸ φρέσκο καί, μὲ τὴν τρυπητὴ κουτάλα, ξανάρριχνε μέσα τὰ χρυσόψαρα.

Ὁ Μπέμπης ὅμως δὲν εἶχε τὴν ἄδεια

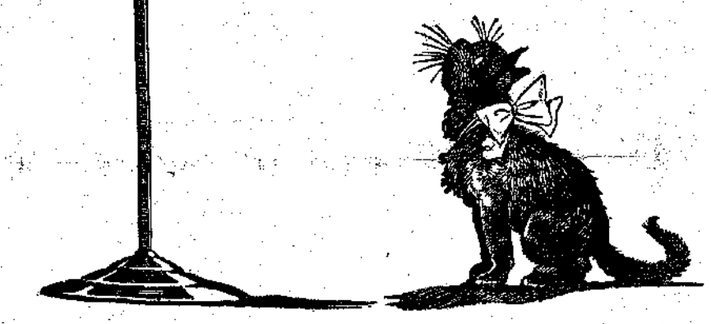

νὰ τἀγγίζῃ. Ἦταν πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ τοῦ ἐμπιστευθοῦν μιὰ τόσο λεπτὴ ἐργασία. Ὡστόσο θἄθελε πολὺ νὰ ψαρέψῃ κι' αὐτὸς μὲ τὴν κουτάλα κανένα ψαράκι... Ἔ, καὶ νὰ τὸν ἄφιναν καμμιὰ ὥρα μονάχο!...

Τὸ ἀηδονάκι πηδοῦσε ἀκατάπαυτα μέσ' στὸ κλουβί του. Κάθε πρωΐ, τὸ ἄκουγαν ἀπὸ νωρὶς νὰ βγάζῃ κάτι μικρὲς νότες, σὰ νἄθελε νὰ δοκιμάσῃ τὴ φωνή του. Ἔπειτα, λίγο-λίγο, τὸ κελάδημά του δυνάμωνε καὶ στὸ τέλος, γλυκὸ καὶ δυνατό, ἀντηχοῦσε σ' ὅλο τὸ σπίτι. Τὸ ἀηδονάκι κελαϊδοῦσε ἔτσι ὁλάκερες ὧρες.

Μὰ κι' ἡ Μαυρούκω ὀμόρφαινε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Ἔπαιζε μ' ὅ,τι ἔβρισκε χάμω — χαρτάκια, κουρελάκια, φελλοὺς ἀπὸ μποτίλλιες, κουβαρίστρες — γουργούριζε καὶ τριβόταν στὰ πόδια τῶν παιδιῶν ὅταν ἤθελε χάδια, μὰ θύμωνε καὶ γρατζουνίζε ὅταν τὴν ἔπιαναν χωρὶς νὰ θέλῃ

'Απ' ὅλα τὰ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ, τὸ ἀηδονάκι πάντα κινοῦσε περισσότερο τὴν προσοχή της. Τὸ πρωΐ, ὅταν ἐκεῖνο πηδοῦσε στὸν ἥλιο, ἡ Μαυρούκω καθόταν ὧρες κάτω ἀπ' τὸ κλουβί του καὶ τὸ κοίταζε. Φυσικά, οὔτε τὸ τραγούδι του θαύμαζε, οὔτε τὰ φτερά του. Ἡ Μαυρούκω κοίταζε τὸ ἀηδονάκι ὅπως κοιτάζουν τὰ λιχούδικα παιδιὰ ἕνα γλύκισμα. Καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ συλλογιζόταν : «Τί κρῖμα νὰ τὄχουν κρεμασμένο τόσο ψηλά!»

Ὁ Μπόμπης καταλάβαινε πῶς ἡ γατίσα ἄλλο δὲν ἤθελε παρὰ νἀρπάξῃ στὰ νύχια της τὸ πουλί. Ἀλήθεια, οἱ γάτες πηδοῦν ψηλά. Δὲν θὰ μποροῦσε κι' ἡ Μαυρούκω νὰ πηδήσῃ καμμιὰ ὥρα ὣς τὸ κλουβί; Κι' ὁ Μπέμπης παρακαλοῦσε νἆναι μπροστὰ γιὰ νὰ ἰδῇ αὐτὸ τὸ θέαμα. Θἆταν τόσο διασκεδαστικό! Ἡ Μαυρούκω, πιασμένη ἀπ' τὸ κλουβί, θἄχωνε τὸ πόδι της στὰ σύρματα γιὰ νὰ πιάσῃ μὲ τὰ νύχια της τὸ πουλί. Κι' ἐκεῖνο, κατατρομαγμένο, θἀνέβαινε ψηλὰ γιὰ μὴν τὸ φτάσῃ. Μὰ θὰ γλύτωνε ὣς τὸ τέλος;

(Ἀκολουθεῖ) ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

13.—ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στὴ μικρὴ πόλη ὑπῆρχε καὶ γυμναστήριο. Ἐκεῖ μέσα εἶχαν κάνει κι' ἕνα «γήπεδο» ἔπαιζαν ποδόσφαιρο. Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ σχολειοῦ ἔκαναν γυμναστική. Καὶ τὰ περισσότερα τὴν ἀγαποῦσαν πολύ.

Συχνὰ οἱ δασκάλοι τοὺς μιλοῦσαν γιὰ τὴ μεγάλη ὠφέλεια ποὺ ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἐξάσκηση τοῦ σώματος, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη ὅσο κι ἡ καλλιέργεια τοῦ νοῦ. Καὶ τοὺς θύμιζαν τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες ποὺ, γιὰ νὰ κάνουν καὶ τὰ δυό, ἦταν τέλειοι ἄνθρωποι, μὲ ὡραῖα, κανονικά, σύμμετρα, γερὰ κορμιά, καὶ μὲ νοῦ ἱκανὸ νὰ σκέπτεται ὀρθὰ καὶ νὰ μαθαίνῃ εὔκολα.

Κι' ἀλήθεια, τὰ παιδιὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὅσον καιρὸ περνοῦσαν στὰ σχολειά, τόσον καὶ περισσότερο ἴσως, περνοῦσαν στὰ γυμναστήρια. Φοροῦσαν τόσο λίγα κι ἐλαφρὰ ροῦχα, ποὺ ἦταν σχεδὸν γυμνά. Ἔκαναν λουτρὸ καθεμέρα, εἴτε στὴ θάλασσα, εἴτε στὸ ποτάμι, εἴτε στὰ «βλαναεῖα» ποὺ ἦταν ἄφθονα σὲ κάθε πόλη. Γυμνάζονταν στὸ τρέξιμο, στὸ πήδημα, στὸ σκαρφάλωμα, στὸ πάλαιμα. Κοιμόνταν νωρίς, ξυπνοῦσαν πολὺ πρωΐ, ἔτρωγαν λιτὰ—στὴ Σπάρτη μάλιστα λιτότατα—σκληραγωγούνταν. Κι' ἔτσι ἔκαναν τὰ ὡραῖα ἐκεῖνα σώματα, τὰ θαυμαστά, ποὺ τὰ βλέπουμε στἀρχαῖα ἀγάλματα καὶ στὶς ἀρχαῖες ζωγραφιές. Οἱ θεοί τους δὲν εἶχαν ὡρκιότερα. Καὶ γιὰ νὰ πλάσουν ἕναν Ἑρμῆ ἢ ἕναν Ἀπόλλωνα, οἱ ἀρχαῖοι καλλιτέχνες δὲν εἶχαν παρὰ νὰ στήσουν μπροστά τους καὶ νἀντιγράψουν ἕναν ἔφηβο.

Συχνὰ ἔκαναν ἀγῶνες. Ἦταν κι' αὐτοὶ μέσα στὴ ζωή τους καὶ μέσα στὴ θρησκεία. Εἶχαν μεγάλα ὁλομάρμαρα στάδια, σὰν τὸ Παναθηναϊκὸ στὴν Ἀθήνα ποὺ ξαναμαρμαρώθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια, κι' ἐκεῖ, μπροστὰ σὲ ἄπειρο πλῆθος, οἱ ἀθλητὲς ἔδειχναν τὶς ἱκανότητές τους. Οἱ νικητὲς στεφανώνουνταν. Δοξάζουνταν, κι' οἱ ποιητὲς τοὺς ἔκαναν ὕμνους ποὺ ἦταν τιμὴ καὶ γι' αὐτοὺς, καὶ γιὰ τὴ γενιά τους καὶ γιὰ τὴν πατρίδα τους.

Τὰ παιδιὰ ἔβλεπαν στὰ βιβλία τους εἰκόνες ἀρχαίων ἀγώνων. Ἔβλεπαν κι' εἰκόνες ἀρχαίων ἐφήβων στὰ γυμναστήρια καὶ στὶς παλαίστρες. Κι' ὀνειρεύουνταν νὰ τοὺς μιμηθοῦν, νὰ τοὺς μοιάσουν, νὰ κάμουν κι' αὐτὰ τόσο ὡραῖα καὶ γερὰ κορμιά, νὰ γίνουν ἀθλητές, νὰ νικήσουν κάποτε σὲ ἀγῶνες καὶ νὰ δοξαστοῦν. Γι' αὐτὰ ὅλα ἀγαποῦσαν πολὺ τὴ γυμναστική, τὸν ἀθλητισμό, κι' ἡ χαρά τους ἦταν τὸ γυμναστήριο καὶ τὸ γήπεδο τοῦ ποδόσφαιρου.

Οἱ δασκάλοι, στὴ μικρὴ πόλη, ἦταν πολὺ εὐχαριστημένοι. Τὰ παιδιὰ εἶχαν καταλάβει καλὰ τὴν ἀξία τῆς γυμναστικῆς, τὴν ὠφέλεια ποὺ φέρνει ἡ σωματικὴ καλλιέργεια.

***

Γρήγορα ὅμως παρατήρησαν, δασκάλοι καὶ γονεῖς, κάτι ποὺ τοὺς ἀνησύχησε :

Μερικὰ παιδιὰ παραμελοῦσαν τὰ μαθήματά τους γι' ἀγάπη τῆς γυμναστικῆς. Κι' ὁ ἀριθμός τους μεγάλωνε καθεμέρα.

Ἀνάμεσα στἄλλα κι ὁ Νίκος, ὁ ξάδερφος τοῦ Ἄλκη.

Ὄχι πῶς δὲ μελετοῦσε κι' αὐτός, οὔτε πῶς ξόδευε περισσότερες ὧρες στὸ γυμναστήριο παρὰ στὸ σχολειό. Ὁ νοῦς του ὅμως ἦταν πάντα ἐκεῖ : στὸ τρέξιμο, στὸ πήδημα, στὸ ποδόσφαιρο, στοὺς ἀγῶνες, στοὺς ἀθλητές, στοὺς νικητές, στὶς «ὁμάδες» καὶ στὶς «ἐπιδόσεις». Αὐτὰ συλλογιόταν τὴν ὥρα ποὺ μελετοῦσε. Γι' αὐτὰ μιλοῦσε μὲ τοὺς φίλους του, καὶ στὸ σχολειὸ κι ὅπου βρισκόταν. Καὶ γι' αὐτὰ τοῦ ἄρεσε νὰ διαβάζῃ σὲ βιβλία, ἀκόμα καὶ σ' ἐφημερίδες ποὺ ἔγραφαν «ἀθλητικά». Ὁ ἀθλητισμὸς ἦταν πιὰ ἡ μανία του. Κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ τελειώσῃ τὸ σχολειὸ γιὰ νὰ δοθῇ σ' αὐτὸν ἀποκλειστικά.

Ἀποτέλεσμα; τὴ δεύτερη τριμηνία, στὸ σχολειό, εἶχε μικρότερο βαθμὸ παρὰ τὴν πρώτη.

— Τὰ εἶδες ; τοῦ ἔλεγε ὁ ξάδερφός του. Δὲ σοῦ τὸ εἶπα πῶς ἡ μανία σου θὰ σὲ καταστρέψῃ ; Κι' ἐγὼ ἀγαπῶ τὴ γυμναστική, κι' ἐγὼ γυμνάζουμαι· μὰ ὅσο πρέπει. Μοῦ φαίνεται πῶς πρέπει νὰ κάνῃ κανένας καὶ τὰ δυό. Ὅποιος κάνει μόνο τὸ ἕνα βρίσκεται γελασμένος.

Μὰ ὁ Νίκος δὲν ἄκουγε τίποτε. Κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ μελετᾶ ἀνόρεχτα, μὲ τὸ νοῦ του ἀλλοῦ, καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται, νὰ μὴ μιλᾶ παρὰ γιὰ «ὁμάδες» καὶ γιὰ «ἐπιδόσεις». Ἔτσι ποὺ πήγαινε, ὁ βαθμός του θἆταν ἀκόμα μικρότερος τὴν τρίτη τριμηνία. Κιντύνευε νὰ μείνῃ στὴν ἴδια τάξη, νὰ χάσῃ τὸ χρόνο.

Ὁ Ἄλκης τὸ εἶπε τοῦ πατέρα του. Καὶ μιὰ Κυριακή, ποὺ εἶχαν κρατήσει τὸ Νίκο στὸ τραπέζι, ἔφεραν μὲ τρόπο τὴν ὁμιλία.

Μὲ τὰ πρῶτα λόγια, ὁ Νίκος φανέρωσε πάλι τὸ μεγάλο του ἐνθουσιασμὸ γιὰ τἀθλητικά.

—Ὥστε ἀθλητὴς θὰ γίνῃς ἐσύ ; τὸν ρώτησε μὲ χαμόγελο ὁ θειός του.

—Ἂν μπορέσω, ἀποκρίθηκε μετριόφρονα ὁ Νίκος. Εἶναι τόσο δύσκολο!..

— Μὰ καὶ τόσο ἐπικίνδυνο! πρόσθεσε ὁ θειός.

Ὁ Νίκος ἀπόρησε.

— Γιατί ;

— Ἁπλούστατα, παιδί μου, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνο σῶμα, εἶναι καὶ νοῦς. Καὶ καθώς ἀκούω, ἐσὺ ἔπαψες σχεδὸν νὰ καλλιεργῇς τὸ νοῦ σου. Δὲν κοιτᾶς παρὰ τὸ σῶμα σου.

— Καὶ τὰ σώματα τῶν ἄλλων, εἶπε πειραχτικὰ ὁ Ἄλκης.

Ὁ πατέρας του ἐξακολούθησε :

— Νομίζεις πῶς θἆναι εὐχάριστο νὰ μείνῃς ἀγράμματος, ἀμόρφωτος, ἀκαλλιέργητος, νἀδιαφορῇς γιὰ κάθε τι τὸ πνευματικό, καὶ νὰ μὴν ἔχεις νὰ δείξῃς παρὰ ἕνα γερὸ καὶ κανονικὸ σῶμα, ἱκανὸ νὰ τρέχῃ, νὰ πηδᾷ ἢ νὰ σκαρφαλώνῃ λίγο περισσότερο ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἄλλων ; Γιατὶ τί εἶναι, τὸ κάτω-κάτω, ἡ «ἐπίδοση» στὸν ἀθλητισμό ; Λίγα ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου παραπάνω. Αὐτὸς πηδᾷ σὲ μάκρος πέντε μέτρα καὶ τριανταπέντε, καὶ σὺ πέντε καὶ σαράντα. Μὰ ἀξίζει γιὰ τόσο πράμμα νὰ παρκμελῇ ὁ,τι πιὸ πολὺ πολύτιμο τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός, τὸ νοῦ του, τὸ πνεῦμα του, τὸ μυαλό του ;..

— Αὐτὰ τοῦ λέω κι' ἐγώ, μπαμπά, εἶπε ὁ Ἄλκης. Μὰ ὁ Νίκος δὲν ἀκούει...

Ὁ πατέρας του τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ κι ἐξακολούθησε γυρίζοντας στὸ Νίκο :

— Τί νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου! Οἱ πιὸ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι στὸν κόσμο μοῦ φαίνονται αὐτοὶ ποὺ φρόντισαν νὰ κάμουν τεράστιους μυῶνες κι ἄφησαν τὸ μυαλό τους ἀτροφικό. Δὲν τοὺς ἀντιπαθῶ, τοὺς λυποῦμαι. Καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ εἶχαν τὰ μέσα νὰ γίνουν κάτι καλύτερο ἀπὸ πηδηχτὲς ἢ παλαιστές. Φαντάσου τώρα, αὔριο, μεθαύριο, ὁ ξάδερφός σου, οἱ συμμαθητές σου, οἱ φίλοι σου, νὰ εἶναι ἄλλος γιατρός, ἄλλος μηχανικός, ἄλλος γεωπόνος, ἄλλος βιομήχανος,—ἄνθρωποι χρήσιμοι στὸν ἑαυτό τους καὶ στὴν κοινωνία—καὶ σύ... νὰ μὴν ἔχεις νὰ δείξῃς παρὰ μιὰ-δυὸ νίκες στὸ στάδιο. Καὶ τίποτ' ἄλλο.

Ὁ Νίκος ἔσκυψε τὸ κεφάλι του. Θὰ συλλογίστηκε ἴσως πῶς ἂν γινόταν μόνο ἀθλητής, δὲ θἆταν τόσο χρήσιμος στὴν κοινωνία. Ἔπρεπε νἆναι μαζὶ καὶ κάτι ἄλλο. Καὶ τὸ ἄλλο αὐτὸ ὅὲ θὰ τὸ μάθαινε βέβαια στὸ γυμναστήριο καὶ στὸ γήπεδο...

Σώπασαν λίγες στιγμές. Κι ἔπειτα ὁ πατέρας τοῦ Ἄλκη ξαναμίλησε :

— Νὰ σᾶς πῶ καὶ τοῦτο. Κάθε πράμα, καὶ τὸ πιὸ ὠφέλιμο, καὶ τὸ πιὸ ἀθῶο, ὅταν τοῦ κάνει κανένας κατάχρηση, γίνεται βλαβερό. Θέλετε ἄλλο ἀπὸ τὸ νερό ; Τί ἀθωότερο ; Πιέτε ὅμως δυὸ ὀκάδες, νἀρρωστήσετε σὰ νὰ ἤπιατε δηλητήριο! Θέλετε ἄλλο ἀπὸ τὰ μαθήματα, ἀπὸ τὴ μελέτη ; Τί ὠφελιμώτερο ; Μελετῆστε ὅμως δέκα μέρες ἀδιάκοπα, γιὰ νὰ κουράστε τὸ μυαλό σας σὲ τέτοιο βαθμό, ποὺ νὰ μὴν καταλαβαίνῃ πιὰ τἀπλούστερα πράματα! Ἔτσι, παιδιά μου, κι' ἡ γυμναστική. Εἶναι καλὴ κι ὠφέλιμη σὰν τὸ νερὸ καὶ σὰν τὴ μελέτη. Δυναμώνει τὸ σῶμα, τὸ κάνει ὡραῖο, κανονικό, εὐλύγιστο. Μέσα σὲ τέτοιο σῶμα, κι ἡ ψυχὴ βρίσκεται καλύτερα, κι ὁ χαρακτήρας γίνεται πιὸ δυνατός, πιὸ ἀντρίκιος, καὶ τὸ μυαλὸ ἀκόμα ξυπνάει. Αὐτά, ὅταν ἡ γυμναστικὴ εἶναι ὅση πρέπει, ὅση χρειάζεται. Ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ ἔχουν τὸν ἀθλητισμὸ κύριο ἔργο τους καὶ μοναδική τους φροντίδα, κάνουν κατάχρηση γυμναστικῆς. Κι ἡ κατάχρηση πάντα βλάφτει. Παρακουράζεται τὸ σῶμα κι' αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου καλὸ γιὰ τὴν ὑγεία του. Στὴν ἀρχὴ βέβαια ἡ βλάβη δὲ φαίνεται τόσο πολύ. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως παραφαίνεται. Οἱ ἀθλητές, ποὺ θὰ ἐνόμιζε κανένας πῶς εἶναι οἱ πιὸ γεροὶ ἄνθρωποι, ἀρρωσταίνουν εὔκολα, ὅταν προχωροῦν κάπως στὴν ἡλικία, καὶ δὲν ἀντέχουν στὴν ἀρρώστεια. Θὰ σᾶς φανῇ παράξενο αὐτὸ ποὺ θἀκούσετε τώρα, ἀλλὰ εἶναι παρατηρημένο καὶ βεβαιωμένο : Οἱ περισσότεροι μακρόβιοι ἄνθρωποι στὸν κόσμο εἶναι οἱ σοφοί. Οἱ λιγώτερο μακρόβιοι εἶναι οἱ ἀθλητές.

—Ὠ! φώναξε ὁ Ἄλκης. Μ' αὐτὸ εἶναι ἀληθινὰ παράξενο! Ἄκουσες. Νίκο ;

—Ἄκουσα... ψιθύρισε ὁ Νίκος σκεφτικός.

— Κι' ὅμως δὲν εἶναι παράξενο ὅσο φαίνεται, ἐξακολούθησε ὁ πατέρας. Δὲν εἴπαμε πῶς στὸ κάθε τί ἡ κατάχρηση βλάφτει ; Παράξενο θἆταν νὰ μὴν ἐξλαφτε ἡ κατάχρηση τῆς γυμναστικῆς... Τὸ συμπέρασμα εἶναι πῶς ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ καλλιεργῇ μόνο τὸ σῶμα του, οὔτε μόνο τὸ πνεῦμα του, ἀλλὰ νὰ κάνει μαζὶ καὶ τὰ δυό, καθένα μὲ τὸ μέτρο, χωρὶς κατάχρηση, χωρὶς ὑπερβολή. Ἀλλοιώτικα κιντυνεύει νὰ μείνῃ ἀμόρφωτος ἢ νὰ καταστρέψῃ τὴ σωματική του ὑγεία. Τὰ τελευταῖα χρόνια, ὁ ἀθλητισμὸς ἀπόχτησε πολλοὺς θιασῶτες. Αὐτὸ εἶναι καλό. Γιατὶ στὸν καιρό μου, ποὺ δὲν ὑπῆρχε ἀκόμα τόσος ζῆλος, πολλὰ παιδιὰ δὲν γυμνάζονταν καθόλου κι εἶχαν κάτι σώματα ἀδύνατα καὶ κακορίζικα. Δὲν ἦταν ὅμως περισσότερο δυστυχισμένα κι ἀξιολύπητα ἀπὸ μερικὰ σημερινὰ παιδιὰ ποὺ, καθὼς ἀκούω, γι' ἀγάπη τῆς γυμναστικῆς παραμελοῦν τὰ μαθήματά τους. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲ θὰ ἤθελα, ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ παιδιά, νὰ εἶναι κι ὁ ἀγαπητός μας Νίκος.

Ὁ Νίκος δὲν εἶπε τίποτα. Ἀπὸ κείνη ὅμως τὴν ἡμέρα ὁ ὑπερβολικός του ζῆλος λιγόστεψε. Ἔβαλε, καθὼς λένε, «στὸ κρασί του νερό». Καὶ δὲν παρακουράζεται στὸ γυμναστήριο, καὶ δὲν ἔχει τὸ νοῦ του ὅλο ἐκεῖ, καὶ δὲν παρκμελεῖ, ὅπως πρῶτα, τὰ μαθήματά του.

Μακάρι νὰ ἔκαναν τὸ ἴδιο κι ὅλα τἄλλα παιδιά...

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΛΟΘΥΜΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΘΥΜΗΤΑ

ΑΠΟ ΠΕΙΣΜΑ

Ἕνα ἀπόγεμμα· ὕστερα ἀπὸ τὸ Δεκαπενταύγουστο καὶ δυὸ τρεῖς ὧρες πρὶν νὰ σουρουπώσῃ, ἐπῆρα τοὺς σβώλους μου καὶ πετάχτηκα ἀπὸ τὸ σπίτι μας στὸ δρόμο. Ἤθελα νὰ παίξω «καρυδάκια» ἢ «μπαίνει-βγαίνει» μὲ τὰ συνομήλικα μου δεκάχρονα γειτονόπουλα, τὸν Θοδωρέλο, τὸν Μάνθο καὶ τὸν Θύμιο, γιατὶ κι' ἐκεῖνοι εἶχαν σὰν κι' ἐμένα τὴ μανία νὰ παίζουν σβώλους.

Κοίταξα σὲ ὅλο τὸ δρόμο μὰ δὲν φαινότανε κανένας τους. Ἔτρεξα τότε στὸ σπίτι τοῦ Θοδωρέλου ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ δικό μας, καὶ τὸν φώναξα, Μ' ἀντὶ νὰ βγῇ αὐτός, ἄκουσα τὴ φωνὴ τῆς μητέρας του, τῆς κυρᾶς Σουλιῶς ἢ τῆς Ἀργίτισσας, ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ περισσότεροι στὴ γειτονιά μας, ποὺ μοῦ ἀπάντησε :

— Δὲν εἶναι μέσα, Παναγῆ μου, τὸν ἔστειλα ἐδῶ καὶ μιὰ ὥρα γιὰ θέλημα στοῦ πατέρα του τὸ μαγαζὶ καὶ ἀκόμη νὰ γυρίσῃ τὸ «ζαλιάρικο»! Μπορεῖ, ὕστερα ἀπὸ τὸ θέλημα, νὰ τράβηξε κατὰ τὸ κεφαλόσκαλο τῆς Τρούμπας, νὰ φαρέψῃ κοκοβιούς, καὶ αὐτὸ τὸ λέω, γιατὶ βλέπω πῶς λείπει τὸ ἁρμίδι του ἀπὸ τὴν πιατοθήκη ποὺ συνειθίζει νὰ τὸ βάζῃ πάντα. Ἐγώ, γι' αὐτὸ τὸ ψάρεμα, «τοῦχω κόψει τ' αὐτί», μὰ ποὺ θὰ μοῦ πάῃ τὸ «κονταρεμένο», ν' ἀρθῇ καὶ ἤρθε, θὰ τὸ ταράξω ἀπὸ τὸ ξύλο!

Ὕστερα πῆγα στὰ σπίτια τοῦ Μάνθου καὶ τοῦ Θύμιου, μὰ κι' ἐκεῖ ἀποτυχία.

Τὸ Μάνθο, τὸν εἶχε στείλει ἡ μητέρα του νὰ πάῃ στὸ σπίτι τῆς θειᾶς

του ποὺ ἦταν κατὰ τὴ Λεύκα, καὶ τὸ Θύμιο θὰ τὸν εἶχε πάρει μαζί της ἡ μάννα του, γιατὶ τὸ σπίτι τους ἦταν κατάκλειστο.

"Ετσι στάθηκα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μας κι' ἄρχιζα νὰ παίζω μόνος μὲ τοὺς σβώλους μου, πότε «καρυδάκια», πότε «μπαίνει-βγαίνει» καὶ πιὸ πολὺ «τουλάκι» καὶ «ματάκι».

Παίζοντας, ἔβλεπα καὶ ἄκουα τὰ μεγαλύτερα παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς μας ποὺ εἶχαν ἡλικία ἀπὸ δεκατριῶν ὡς δεκαπέντε χρονῶν, μαζεμένα ἔξω ἀπὸ μιὰ μάντρα ποὺ ἦταν στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου μας, γεμάτη ἀπὸ ὁλικὰ οἰκοδομῶν, νὰ παίζουν πότε τὴν «καμηλίτσα» καὶ πότε τὴν «αὐγατιστή». Τότε ἀπὸ ποδόσφαιρο δὲν ξέραμε.

Πάνω σ' αὐτὰ τὰ παιγνίδια τους, ἄκουσα τὸ Σταῦρο ποὺ εἶχε τὸ παράβγαλμα «πλατσοδοκέφαλος», γιατὶ τὸ κεφάλι του ἦταν πολὺ πλατύ, νὰ λέῃ στοὺς ἄλλους:

— Δὲν παίζουμε τώρα καὶ ἀμπάριζα;

—"Αν ἤμαστε ὀκτώ, εἶπαν οἱ ἄλλοι, καλὰ θὰ ἦταν· μὰ εἴμαστε ἑπτά· νὰ παίξουμε οἱ ἕξη, τρεῖς καὶ τρεῖς, δὲν κάνει, ὁ ἕνας τί θὰ γίνῃ, θὰ μᾶς κοιτάζῃ;

—"Ε! καὶ δὲν φωνάζουμε τὸν Παναγῆ ποὺ παίζει μόνος του ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του; ἄκουσα νὰ λέῃ κάποιο ἀπὸ τὰ παιδιά.

— Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε τώρα! εἶπε ὁ Ἀποστόλης, νὰ πάρουμε στὰ παιγνίδια μας καὶ τοὺς πιτσιρίκους! αὐτὸς ἀκόμη θέλει παραμάννα.

—"Ωχ! καϋμένε καὶ σύ, τὸν ἀντίκοψε ὁ Σταμάτης, μήπως θὰ τὸν πάρουμε γιὰ μάννα; θὰ τὸν πάρουμε γιὰ πουλί, γιὰ ἀριθμό, κι' ἔτσι μ' αὐτὸν θὰ γίνουμε ἀπὸ δύο ζευγάρια κάθε ὁμάδα. Ἐσὺ κι' ἐγὼ θὰ εἴμαστε οἱ μάννες, καὶ τοὺς ἄλλους θὰ τοὺς «σκάσωμε». Ἐπὶ τέλους ἂν θέλῃς τὸν παίρνω ἐγὼ τὸν Παναγῆ, καὶ γιὰ τὸν πρῶτο ποὺ θὰ ξεπεράσετε ἀπὸ τοὺς δικούς μου, τὸν βάζω γιὰ πουλί.

— Πὲς τὸ ναί, Ἀποστόλη, καὶ μὴ μᾶς χαλᾶς τὴ διάθεση γιὰ ἀμπάριζα.

— Καλά, τὸ δεχόμαστε, εἶπε ὁ Ἀποστόλης· τοῦτο μόνο σοῦ λέω πῶς εἶναι ντροπὴ μας νὰ καλέσουμε στὰ παιγνίδια μας κι' ἕνα μικρὸ παιδί.

Δὲν πρόφθασαν νὰ τελειώσουν τὴν ὁμιλία τους αὐτή, κι' ἔτρεξε κατὰ μένα ὁ Σταῦρος λέγοντάς μου:

—"Ἐρχεσαι νὰ παίξῃς μαζί μας ἀμπάριζα;

—"Ἐρχομαι, τοῦ ἀπάντησα μὲ χαρά, καὶ κοκκίνησα ἀπὸ περηφάνεια, γιατὶ ἐνόμισα γιὰ μιὰ στιγμὴ πῶς εἶχα κι' ἐγὼ μεγαλώσει, ἀφοῦ τὰ πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ μένα παιδιὰ καταδεχτήκανε νὰ μὲ φωνάξουν νὰ παίξω μαζί τους· τὸ πῶς μὲ προσκαλοῦσαν ἀπὸ ἀνάγκη νὰ τοὺς συμπληρώσω τὸν ἀριθμό, δὲν τὸ συλλογιζόμουν, τὸ ξεχνοῦσα...

Ἀκολούθησα πηδηχτὰ τὸ Σταῦρο, καὶ ὅταν πῆγα κοντὰ στοὺς ἄλλους, τοὺς χαιρέτησα μ' ἕνα ξεψυχισμένο «γειά σας»! ποὺ ἦταν ὁ χαιρετισμὸς τῶν μεγάλων.

Ἀμέσως ὁ Ἀποστόλης καὶ ὁ Σταμάτης ἔγειναν μάννες, κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι ἕξη μοιραστήκαμε σὲ τρία ζευγάρια γιὰ νὰ μᾶς γίνῃ τὸ «σκάσιμο», ὅπως λένε στὸ παιγνίδι τὸ μοίρασμα.

"Ὕστερα οἱ μάννες ἀποτραβήχτηκαν πιὸ πέρα νὰ συννενοηθοῦν, καὶ γυρίζοντας στὸ πρῶτο ζευγάρι ποὺ ἦταν ἀπὸ τὸν Γρηγόρη καὶ τὸ Μηνᾶ, τοὺς ρώτησε «πέτρα ἢ χῶμα;»

— Πέτρα! ἀπάντησε ὁ Γρηγόρης.

— Θὰ εἶσαι μὲ μένα, εἶπε τότε ὁ Σταμάτης, κι' ἔτσι ὁ Μηνᾶς θὰ ἦταν στὴν ὁμάδα τοῦ Ἀποστόλη.

"Ἐπειτα οἱ μάννες μίλησαν σιγὰ μεταξύ τους καί, πλησιάζοντας τὸ δεύτερο ξευγάρι ποὺ ἦταν ἀπὸ τὸν Λεωνίδα καὶ τὸ Μιχάλη, ρώτησαν «μαχαίρι ἢ θηκάρι;»

—Μαχαίρι! ἀπάντησε ὁ Λεωνίδας, κι' ἔτσι ἔπεσε στὴν ὁμάδα τοῦ Σταμάτη καὶ ὁ Μιχάλης στοῦ ἄλλου.

Γιὰ τρίτη φορὰ πάλι πῆγαν ἀπόμερα.

Τώρα ἦταν ἡ σειρὰ τοῦ Σταύρου καὶ μένα, κι' ἐγὼ παρακαλοῦσα μέσα μου νὰ τύχαινα στὴν ὁμάδα τοῦ Σταμάτη. Σ' αὐτὸ μ' εὐκόλυνε καὶ ὁ ἴδιος, ποὺ σὰν ἦρθε κοντά μου μὲ τὸν Ἀποστόλη καὶ μὲ ρώτησε «οὐρανὸς ἢ γῆ»; σήκωσε καὶ τὰ μάτια του πρὸς τ' ἀπάνω, γιὰ νὰ καταλάβω...

— Οὐρανός, ἀπάντησα βιαστικά.

— Δικός μου εἶσαι, Παναγῆ, εἶπε τότε προστατευτικὰ ὁ Σταμάτης.

— Χάρισμά σου! συμπλήρωσε εἰρωνικὰ ὁ Ἀποστόλης, καὶ σκύβοντας πῆρε ἕνα κομμάτι ἀπὸ κεραμίδι καὶ ἀφοῦ τὸ ἔφτυσε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ τὸ πέταξε πολὺ ψηλά, ρώτησε τὸ Σταμάτη: «βρεγμένο ἢ στεγνό»;

— Στεγνό, εἶπε ὁ Σταμάτης καὶ κέρδισε, γιατὶ τὸ κεραμίδι ἔπεσε κατὰ γῆς μὲ τὸ στεγνὸ μέρος ἀπὸ πάνω.

"Ἔτσι ἡ ὁμάδα τοῦ Ἀποστόλη ἔπρεπε νὰ βγάλῃ πρώτη ἀπὸ τὴν ἀμπάριζά του ἕνα «πουλί», κι' αὐτὸ θὰ τὸ κυνηγοῦσε ἕνας ἀπὸ τὴ δική μας, ὡς ποὺ νὰ τὸ πλησιάσῃ καὶ νὰ τὸ κτυπήσῃ μὲ τὸ χέρι του ἐλαφρά, νὰ τὸ «μολέψῃ» ὅπως λέγαμε.

Ἀφοῦ οἱ δυὸ ὁμάδες πιάσαμε γιὰ ἀμπάριζες στὶς δυὸ διαγώνιες ἄκρες τοῦ σταυροδρομιοῦ καὶ χαράξαμε στὴ γῆ μὲ μιὰ μυτερὴ πέτρα, μπρὸς ἀπὸ τὴν κάθε μιά, ἕνα μεγάλο τόξο, ἡ ὁμάδα τοῦ Ἀποστόλη ἔβγαλε γιὰ πρῶτο πουλὶ τὸ Σταῦρο, ποὺ ἔτρεχε γρήγορα καὶ ἤξερε καὶ πολλὰ τσαλίμια.

Αὐτός, καθὼς πέρασε τρέχοντας μπρὸς ἀπὸ τὴ δική μας ἀμπάριζα, στήριξε στὴ μύτη του τὸ μεγάλο δάτχυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ του, καὶ κουνώντας ἀνοιχτὰ τὰ ὑπόλοιπα δάχτυλα, μᾶς χαιρέτησε κοροϊδευτικά.

Τότε ἡ μάννα μας ὁ Σταμάτης, γιὰ εἰρωνεία, ἔστειλε ἐμένα νὰ τὸν κυνηγήσω. Βγῆκα καὶ ἀπὸ σκαστιμάρα φώναξα «γιὰ ὅλους», ἐνῶ εἶχα νὰ κυνηγήσω ἕνα, κι' ἔτρεξα μὲ χτυπόκαρδο ἀπὸ τὴ συγκίνησή μου καὶ πῆρα καταπόδι τὸ Σταῦρο.

Ἐκεῖνος, ἅμα εἶδε ποιὸς ἔτρεχε πίσω του, λιγόστεψε τὸ τρέξιμό του κι' ἔτσι μοῦ ἔδωσε καιρὸ νὰ τὸν φτάσω· μὰ καθὼς ἔκανα ν' ἁπλώσω τὸ χέρι μου νὰ τὸν μολέψω· μοῦ ξέφυγε μ' ἕνα τσαλιμάκι καὶ περιπαίζοντάς με μοῦδειξε τὴ γλῶσσα του.

Στὸ ἀναμεταξύ, ἄλλος ἀπὸ τὴν ὁμαδα τοῦ Ἀποστόλη, ὁ Μιχάλης, βγῆκε κι' ἐρχότανε κατὰ πάνω μου· ἐγὼ τότε, κυνηγῶντας τὸν πρῶτο, ἔπρεπε νὰ προφυλάγουμαι καὶ νὰ ξεφεύγω ἀπὸ τὸ δεύτερο, γι' αὐτὸ ἄρχιζα καὶ νὰ λαχανιάζω.

Βλέποντας ὁ Σταμάτης τὴ δύσκολη θέση μου, ἔβγαλε ἀπ' τὴν ἀμπάριζά μας τὸ Λεωνίδα γιὰ νὰ κυνηγήσῃ τὸν κυνηγό μου κι' ἔτσι νὰ μοῦ δώσῃ καιρὸ νὰ ξαναπλησιάσω τὸ Σταῦρο.

Πρὶν ὅμως προλάβει νὰ μ' εὐκολύνῃ ὁ Λεωνίδας, ποὺ βγαίνοντας φώναξε σωστὰ τούτη τὴ φορὰ «γιὰ ὅλους», ἔβαλε τὰ δυνατά του ὁ Μιχάλης, μ' ἔφτασε, ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο μου, φώναξε θριαμβευτικὰ «ἄλλος!» καὶ μὲ ὁδήγησε ἔξω ἀπ' τὴν ἀμπάριζα τοῦ Ἀποστόλη, ἀπ' ὅπου ἔπρεπε νὰ μ' ἐλευθερώσῃ κάποιος ἀπ' τοὺς συντρόφους.

Σὲ λίγο, μέσα στὶς ἀμπάριζες ἔμειναν μόνο οἱ μάννες, γιατὶ καὶ ὁ Μηνᾶς με τὸ Γρηγόρη εἶχαν βγεῖ ἔξω κι' ὅλοι κυνηγοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

"Ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς κατάφερναν νὰ πλησιάζουν τὴ θέση ποὺ ἦταν ἡ μάννα τους, «ἔπαιρναν ἀμπάριζα» καὶ βγαίνοντας ἀμέσως ἀπ' αὐτήν, φώναζαν «γιὰ ὅλους» γιατὶ εἶχαν ἀναγνεώσει τὸ δικαίωμα νὰ κάνουν τὸν κυνηγὸ στοὺς ἄλλους τῆς ἀντίθετης ὁμάδας, ποὺ εἶχαν πάρει πιὸ μπροστὰ ἀμπάριζά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Καλέ μου Μό, συνέχισε γυρίζοντας πρὸς τὸν ὑπηρέτη, πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ πῇς σ' αὐτοὺς τοὺς ἴσκιους, πὼς ἂν δὲν μᾶς ἀδειάσουν τὴ γωνιὰ «αὐθωρεὶ καὶ παραχρῆμα», θὰ ἔχουν ἄσχημα ξεμπερδέματα!

— Μά...

— Πήγαινε, σοῦ λέω!

— Μά, κύριε Ντενῆ!..

— Ἔμπρός, ἐμπρός, πήγαινε! τὸν ἔκοψε αὐστηρὰ ὁ μικρός, ποὺ ἔκρινε πὼς ἀρκετὴ ὥρα εἶχε πιὰ κρατήσει αὐτὸ τὸ ἀστεῖο. Καὶ μὴν κάνῃς καμμιὰ ἀνοησία! Γιατὶ τότε τὰ κακὰ ξεμπερδέματα θὰ τὰ ἔχῃς ἐσύ.

Μὴν τολμώντας νὰ φέρῃ πιὰ ἄλλη ἀντίρρησι, ὁ δύστυχος ὁ Μὸ ἀναγκάστηκε νὰ ὑποταχθῇ.

—"Εκανα τὸ καθῆκον μου, εἶπε. Ἦρθα νὰ σᾶς εἰδοποιήσω μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς μου. Εἴθε νὰ ἔχετε τὴν πρασταστία τοῦ Βούδδα!

—Ἀμήν! ἀπάντησε εἰρωνικὰ ὁ Ντενῆ.

Ὁλότελα ἀπελπισμένος, ὁ Μὸ κατέβηκε τὴ σκάλα τῆς ταράτσας Τὸ διοικητήριο ἦταν ἐντελῶς ἔρημο, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα δωμάτιο στὸ πρῶτο πάτωμα, ὅπου ἔμενε ἡ καμαριέρα τῆς κυρίας Ντελαλάντ, μιὰ γρηὰ Τογκινέζα ποὺ τὴν ἔλεγαν Τὶ-Σάϋ. Ὁ Μπᾶ εἶχε ἐξαφανιστεῖ ἀπὸ πολλὴν ὥρα καὶ οἱ ἄλλοι ὑπηρέτες εἶχαν ὅλοι πάρει ἄδεια ἐξ αἰτίας τῆς γιορτῆς.

Ὁ Μὸ γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε νὰ φωνάξῃ τὴν Τὶ-Σάϋ ποὺ βρισκόταν μὲς στὴν κάμαρά της. Σκέφθηκε ὅμως πὼς θὰ ἔχανε πολύτιμον καιρὸ ὡς ποὺ νὰ τῆς δώσῃ νὰ καταλάβῃ τί συνέβαινε, καὶ ἐξ ἄλλου δὲν αἰσθανόταν καμμιὰ συμπάθεια γι' αὐτὴ τὴ γριά.

Δὲν τὴν ὑποψιαζόταν βέβαια, ὅπως τὸν Μπᾶ, πὼς βρισκόταν σὲ συνεννόησι μὲ καμμιὰ συμμορία, ἀλλὰ τῆς κρατοῦσε κάκια γιατὶ εἶχε μιὰ θέσι ποὺ αὐτὸς πάντα τὴν ὀνειρευόταν γιὰ τὴν κυρία Λούου, τὴ γυναίκα του.

Βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ βάθους.

Ἡ καρδιά του χτυποῦσε σὲ σημεῖο νὰ σπάσῃ, γιατὶ οἱ ἴσκιοι ποὺ ἔλεγε δὲν ἦταν φανταστικοί, ὅπως ἐνόμισε ὁ Ντενῆ.

Οὔτε στοιχειὰ ἦταν οὔτε φαντάσματα, μὰ ἄνθρωποι ἀληθινοὶ μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ. Τὴν ὥρα μάλιστα ποὺ ἔκανε τὴ βόλτα του στὸν κῆπο, λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ ἐπάνω σ' ἕναν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἦταν κρυμμένος πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο κι' ἔμοιαζε ἐξαιρετικὰ μὲ τὸν γιγαντόσωμο ἐκεῖνο Τσοῦ.

Φωτεινὲς ρουκέτες ἔσχιζαν τὸν μαῦρο οὐρανὸ
(Σελ. 116, στ. α'.)

Μὲ ἄπειρες προφυλάξεις, ὁ Μὸ ἔκανε τὸν γύρο τοῦ κτιρίου κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ κατὰ τὴ βεράντα ποὺ τὴν φώτιζε ἕνα φανάρι. Ὁ φρουρὸς ἦταν στὴ θέσι του καὶ ξέγνοιαστα βηματίζε ἐπάνω κάτω.

«"Αν τὸν εἰδοποιοῦσα, ὡστόσο;» σκέφθηκε ὁ Μό. Μόλις ὅμως ἔκανε αὐτὴ τὴ σκέψη, βρῆκε ὅτι ἦταν ἀναφάρμοστη. Γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν φρουρό, ἔπρεπε νὰ περάσῃ κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ, καὶ ποιὸς ξέρει ἄνθρωποι κακοῦργοι ποὺ ἦταν κρυμμένοι μὲς στὸ πάρκο, δὲν παραφύλαγαν κιόλας τὸν στρατιώτη γιὰ νὰ τὸν πυροβολήσουν μόλις ἔκανε καμμιὰ ὀπόπτη κίνησι. Καί, χώρια ἀπ' αὐτό, θὰ ἔδινε ἄραγε ὁ φρουρὸς μεγαλύτερη σημασία στὴν προειδοποίησή του ἀπ' ὅσην εἶχε δώσει ὁ Ντενῆ;

Τώρα μόλις, ποὺ ἦταν πιὰ πολὺ ἀργά, ὁ μπόυ ἀντιλαμβανόταν πὼς ὁ νέος κύριός του δὲν εἶχε δώσει ποτὲ πίστη στὰ λεγόμενά του. Αὐτὸ ἦταν πολὺ δυσάρεστο, μὰ τί νὰ γίνῃ τώρα; Ὁ κύριος Ντενῆ θὰ πλήρωνε πολὺ ἄκριβά τὴ δυσπιστία του.

Γιὰ νὰ εἴμαστε ὅμως δίκαιοι, πρέπει νὰ ποῦμε πὼς ὁ Μὸ δὲν σκόπευε ν' ἀφήσῃ τὰ δυὸ παιδιὰ στὴν τύχη τους. Φθάνει νὰ κατάφερνε νὰ βγῇ χωρὶς κανένα ἀπευκταῖο ἀπὸ τὸ πάρκο καὶ νὰ τρέξῃ ὡς τὸ φρουραρχεῖο. "Αν ὁ λοχαγὸς Γκελὲν τοῦ ἔδειχνε δυσπιστία, ἡ κυρία Ντελαλάντ, σὰ μητέρα ποὺ ἦταν, θ' ἀπαιτοῦσε ἀμέσως νὰ σταλῇ μιὰ περίπολος στὸ διοικητήριο. Μιὰ μητέρα πάντα δὲν τρέμει γιὰ τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν της; Πῶς νὰ καταρθώσῃ ὅμως νὰ φθάσῃ ὡς ἐκεῖ;

Τὸ πάρκο ἦταν σκοτεινὸ σὰν Ἅδης καὶ ὁ γενναῖος Μὸ δὲν φοβόταν μονάχα τοὺς λῃστὲς ἀλλὰ καὶ τὰ στοιχειὰ ποὺ τριγυρίζουν στὰ σκοτάδια. Ποτισμένος μὲ τὶς παράδοξες προλήψεις καὶ παραδόσεις τῆς φυλῆς του, νόμιζε πὼς ἔβλεπε μπροστά του τὰ φοβερώτερα φαντάσματα, τὰ φριχτότερα τέρατα νὰ τὸν περικυκλώνουν καὶ νὰ τὸν ἀπειλοῦν νὰ τὸν πνίξουν.

Τρέμοντας σύγκορμος, μισοπεθαμένος ἀπ' τὸ φόβο του, σύρθηκε ἀργὰ-ἀργὰ ὡς τὴ μάντρα ποὺ περιτείχιζε τὸ πάρκο. Δὲν τολμοῦσε νὰ πάῃ πρὸς τὴν καγκελόπορτα, γιατὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄκουσε ἀπὸ τὸ μέρος τῆς εἰσόδου ἕναν βαρὺ κρότο, σὰν νἀπεφτε ἕνα σῶμα χάμω.

Ὁ Μὸ στάθηκε ν' ἀκούσῃ. Στ' αὐτιά του ὅμως δὲν ἐρχόταν πιὰ ἄλλος ἦχος παρὰ τὸ κύλημα τοῦ ποταμιοῦ κι' οἱ χαρμόσυνοι θόρυβοι τῆς γιορτῆς.

Ὡστόσο ὁ Μὸ ἀφοῦ ἔμεινε γιὰ λίγη ὥρα ἀκούνητος, ἐξακολούθησε νὰ σέρνεται κατὰ τὴ μάντρα. Σὲ κάθε βῆμα ποὺ ἔκανε, φοβόταν μήπως τὸν ἁρπάξῃ ἀπὸ πίσω κανένας δρά-

κος ἢ κανένας λησταής, καὶ κάθε λεπτὸ γύριζε πίσω τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στὸ διοικητήριο ποὺ διακρινόταν βαρὺ καὶ σκοτεινὸ ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς φυλλωσιὲς τῶν δένδρων.

Τὰ πυροτεχνήματα ἔχουν κιόλας ἀρχίσει. Φωτεινὲς ρουκέτες ἔσχιζαν τὸν μαῦρο οὐρανὸ κι' οἱ ἀντιλιές τους φώτιζαν μιὰ στιγμὴ τὸ σπίτι. Ὕστερα ὅλα ξανὰ σκοτείνιαζαν καὶ ὁ Μὸ κυρτευόταν ἀπὸ καινούργιο φέβο.

Ἄξαφνα ἕνας κρότος, πιὸ ἀνησυχαστικὸς ἀκόμη ἀπὸ τὸν πρῶτο, ἔκανε τὸν δύστυχο ὑπηρέτη νὰ πετρώσῃ μονομιᾶς.

Τούτη τὴ φορὰ ὁ κρότος ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ βεράντα κι' ἔμοιαζε σὰ νἄπεσε ὁ στρατιώτης ποὺ φύλαγε ἐκεῖ σκοπός, μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ὅπλα του, στὸ χῶμα.

Ὁ Μὸ βρισκόταν τὴ στιγμὴ ἐκείνη σὲ μιὰ δενδροστοιχία ἀπ' ὅπου ἡ ματιά του ἔφθανε ἀνεμπόδιστα ὡς τὸ διοικητήριο.

Κάτω ἀπὸ τὴ βεράντα, τὸ φανάρι δὲν ἔφεγγε πιά. Ποιὸς τὸ εἶχε σβύσει; Αὐτὸ ἀναρωτιόταν καὶ ὁ Μό, ἐνῶ τὰ δόντια του χτυποῦσαν ἀπὸ τὸν τρόμο. Τὰ πυροτεχνήματα ἔρριχναν πότε-πότε τὶς ἐξωτικές τους λάμψεις ἐπάνω στὸ σπίτι. Χάρις στὶς φευγαλέες αὐτὲς λάμψεις, ὁ Μὸ διέκρινε μιὰ μαύρη γραμμὴ ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τὴν ταράτσα τοῦ κτιρίου καὶ προχωροῦσε λοξὰ πρὸς τὸ κάτω μέρος, ποὺ τώρα ἦταν βυθισμένο στὸ σκοτάδι. Μιὰ σκοτεινὴ μορφή, ἕνας ἄνθρωπος δίχως ἄλλο, ἔμοιαζε σὰ νὰ σκαρφάλωνε ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴ γραμμή. Ἄθελά του ὁ Μὸ ἐσκέφθηκε τὸ φοβερὸ φίδι μὲ τὰ ἑφτὰ κεφάλια, ποὺ γυρίζει τὶς νύχτες καὶ τρώει τοὺς ἀνθρώπους. Δίχως ἄλλο αὐτὸ θὰ ἦταν!

Δίχως νὰ κουνηθῇ ἀπὸ τὴ θέση του, παρακολουθοῦσε τὴ μυστηριώδη σκιά. Ναί βέβαια, σκαρφάλωνε, ἀνέβαινε ἐπάνω στὴ γραμμὴ καὶ σὲ λίγο θὰ ἔφθανε ὡς στὴν ταράτσα, ἀπ' ὅπου οἱ μικροὶ Ντελαλάντ θαύμαζαν τὰ πυροτεχνήματα. Καὶ ὁ Μὸ δὲν ἄργησε ν' ἀντιληφθῇ ὅτι τὸ φίδι μὲ τὰ ἑφτὰ κεφάλια δὲν ἦταν διόλου ἀνακατεμένο σ' ὅλην αὐτὴ τὴν ὑπόθεση.

Ἡ μαύρη γραμμὴ ἦταν μιὰ ξύλινη ἀνεμόσκαλα κι' ἡ σιλουέττα ἕνας κλέφτης. Ὁ κλέφτης σκαρφάλωνε στὴν ἀνεμόσκαλα, δίχως ἄλλο, μὲ σκοπὸ ν' ἀνέβῃ ἐπάνω στὴν ταράτσα.

Ὁ Μὸ κοίταξε ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ φρίκη ἐκεῖνο τὸ μέρος κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΠΟ ΜΑΚΡΙΑ...

Ἀγαπητοί μου,

Σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ ἐφημερίδα — στὸ «Νεολόγο» τῶν Πατρῶν — μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες δημοσιεύθηκε κριτικὴ γιὰ τὴν τελευταία ὀπερέττα τοῦ Λέχαρ, ποὺ παίχτηκε στὴ Βιέννη, εὐθὺς τὴν ἑπομένη τῆς πρεμιέρας της! Πῶς αὐτό; θὰ παρηρήσετε. Ὁ «Νεολόγος» εἶχε στείλει στὴ Βιέννη εἰδικὸ ἀνταποκριτή, ποὺ πῆγε στὸ θέατρο καὶ τοῦ τηλεγράφησε τὴ νύχτα τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν παράσταση; Ὤ, μ' αὐτὸ θὰ στοίχιζε πολλὲς χιλιάδες δραχμές. Μόνο μιὰ μεγάλη εὐρωπαϊκὴ ἐφημερίδα θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κάνῃ. Ἀλλὰ μιὰ ἑλληνική, καὶ μάλιστα ἐπαρχιακή... Πῶς λοιπὸν τὸ κατόρθωσε ὁ «Νεολόγος»; Νὰ σᾶς τὸ πῶ, γιατὶ δὲν θὰ τὸ βρίσκατε ποτέ: Ὁ μουσικοκριτικὸς τοῦ «Νεολόγου» μένει στὴν Πάτρα κι' ἔγραφε τὴν κριτική του χωρὶς νὰ τὸ κουνήσῃ καθόλου ἀπὸ τὴν πόλη του. Εἶναι ἡ πολὺ γνωστή μας Ἑλένη Λαμπίρη, διευθύντρια τοῦ ἐκεῖ Ὠδείου (παλιὰ Διαπλασοπούλα· ποὺ εἶχε μιὰ φορὰ τὸ ψευδώνυμο ***Μέλλουσα Καλλιτέχνις*** καὶ μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε... ***Παροῦσα***). Αὐτὴ λοιπόν, στὸ σπίτι της, στὴν τραπεζαρία της, ἔχει ραδιόφωνο. Τὸ βράδυ τῆς 21 Ἰονουαρίου, ποὺ παιζόταν γιὰ πρώτη φορά, στὴ Βιέννη, ἡ «Τζουντίττα» τοῦ Φράντς Λέχαρ,— μὲ τὸν περίφημο τενόρο Τάουμπερ, μὲ τὴ μεγάλη πρίμα Γιαρμίλα Νοβότνα, καὶ μὲ ὀρχήστρα ποὺ τὴ διεύθυνε ὁ ἴδιος ὁ συνθέτης — ***ἄκουσε*** ὅλη τὴν παράσταση σὰ νἄταν ἐκεῖ. Ἔγραφε ἀμέσως τὴν κριτική της. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, 22 Ἰανουαρίου, ὁ «Νεολόγος» τὴ δημοσίευσε. Ἔτσι ἔγινε τὸ θαῦμα.

Τί ἁπλὸ ποὺ σᾶς φαίνεται τώρα, ἔ;.. Κι' ὅμως εἶναι γιὰ νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ νοῦ του. Γιὰ συλλογισθῆτε Στὴ Βιέννη, στὴν «Κρατικὴ Ὄπερα» παίζεται γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα καινούργιο ἔργο τοῦ Λέχαρ. Καὶ δὲν ἀκοῦνε τὴν παράσταση μόνο οἱ δυὸ-τρεῖς χιλιάδες Βιεννέζοι ποὺ εἶναι μέσα στὸ θέατρο, ἀλλὰ μαζί τους κι' ἑκατομμύρια ἄλλοι ἄνθρωποι, σπαρμένοι σ' ὅλο τὸν κόσμο. Σὲ μεγάλες πρωτεύουσες, σὲ μικρὲς ἐπαρχιακὲς πόλεις, ἀκόμα καὶ σὲ χωριά. Ὅλοι αὐτοὶ βρίσκουνται στὰ σπίτια τους, στὶς σάλες τους, στὶς κάμαρές τους. Πολλοὶ εἶναι καὶ ξαπλωμένοι στὰ κρεβάτια τους. Κι' ἀκοῦνε. Ἀκοῦνε σὰ νὰ ἦταν κι' αὐτοὶ στὴ Βιέννη καὶ στὴν «Κρατικὴ Ὄπερα». Γιατί; Γιατὶ δίπλα τους ἔχουν μιὰ μικρὴ συσκευή, μιὰ μηχανούλα. ἕνα τίποτα. Ἀλλὰ τὸ τίποτα αὐτὸ εἶναι θαυματουργό. Δέχεται τοὺς ἤχους ἀπὸ χιλιάδες μίλλια μακριὰ καὶ τοὺς φέρνει ὡς τ' αὐτιά τους. Κι' αὐτὸ πάλι, γιατὶ ἐκεῖ ποὺ παράγουνται οἱ ἤχοι αὐτοί — ἀπὸ ὄργανα κι' ἀπὸ στόματα ἀνθρώπων— ὑπάρχει μι' ἄλλη μικρὴ συσκευή, ἕν' ἄλλο τίποτα, ποὺ στέλνει τοὺς ἤχους ὁλόγυρα, καὶ μίλλια μακριά, μὲ τὸν ἀέρα!

Τὸ λέει κι' ἡ Ἑλένη Λαμπίρη στὴν κριτική της, τονίζοντας στὴν ἀρχὴ πὼς ἴσως πρώτη φορὰ γίνεται αὐτὸ στὸν κόσμο. Νὰ παίζεται δηλαδὴ σὲ μιὰ εὐρωπαϊκὴ πόλη ἕνα νέο μουσικὸ ἔργο, καὶ τὴν ἑπομένη νὰ δημοσιεύεται γι' αὐτὸ κριτικὴ σὲ μιὰ ἑλληνικὴ ἐπαρχιακὴ ἐφημερίδα. Ἀλλ' αὐτὸ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ κάμουν — κι' ἴσως τὸ ἔκαμαν — καὶ πολλὲς ἄλλες ἐφημερίδες στὸν κόσμο, χωρὶς νἄχουν στείλει ἐκεῖ ἀνταποκριτὴ γιὰ νὰ τοὺς τηλεγραφήσῃ. «Γιατὶ συγχρόνως μὲ μένα—γράφει ἡ Λαμπίρη —ἄκουσαν τὴν παράσταση κι' ἑκατομμύρια ἄλλοι ἄνθρωποι στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερική, ἐπειδὴ ***τὴν μετέδιδαν*** ὅλοι οἱ αὐστριακοί, οἱ οὐγγρικοί, οἱ φινλανδικοί, οἱ ἀμερικανικοί, οἱ γερμανικοί κι' ἄλλοι σταθμοὶ ραδιοφώνου»...

Ἡ Ἑλένη Λαμπίρη, ἀπὸ τὴν τραπεζαρία της, ὄχι μόνο ἔλαβε πλήρη ἰδέα τοῦ ἔργου καὶ τῆς μουσικῆς του, γιὰ νὰ τὸ κρίνῃ, ἀλλὰ εἶχε καὶ τὴν ἐντύπωση τοῦ κοινοῦ. Ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα ποὺ ἄκουγε, ἀπὸ τὰ μπιζαρίσματα — ὁ τενόρος π. χ. ὑποχρεώθηκε νὰ ἐπαναλάβῃ τρεῖς φορὲς μιὰ μονωδία — κατάλαβε πὼς οἱ Βιεννέζοι ξετρελλάθηκαν μὲ τὴν «Τζουντίττα» καὶ μπόρεσε νὰ διαπιστώσῃ τὴ μεγάλη της ἐπιτυχία — τὴν ἴδια ἐπιτυχία ποὺ εἶχαν ὡς τώρα ὅλες οἱ ὀπερέττες τοῦ Λέχαρ, «Εὔα», «Εὐθυμη Χήρα», «Φρανσκίτα» καὶ καθεξῆς. Κι' ὅλ' αὐτὰ ἀπὸ μακριά, ἀπὸ τόσο μακριά! Ποιὸς θὰ τὸ φανταζόταν ἐδῶ καὶ δέκ' ἀκόμα χρόνια! Καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ φαντασθῇ τί θὰ γίνεται ὕστερ' ἀπὸ ἄλλα δέκα!..

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ...

Ἄχ, τὰ φτωχὰ τριαντάφυλλα
σὰν τὰ χτυπᾶ ὁ Ἀγέρας
Πέφτουν στὸ τρελλοφύσημα
στὴ γῆ... δόλια λουλούδια!
Στὰ κρύα πάρκα χάνουνται
τὰ μεταξένια χνούδια,
Σ' αὐγὲς ποὺν' ἀχνοφώτιστες,
σὲ δείλια θαμπῆς ἡμέρας...

Ἄχ, τὰ φτωχὰ τριαντάφυλλα...
θυμίζουν τὶς ἐλπίδες,
Ποὺ στὴν καρδιὰ γεννήθηκαν
σὰν ἤτανε γαλήνη,
Μὰ ὕστερα σβύσανε κι' αὐτὲς
σὰ δειλινὲς ἀχτίδες
Στῆς μοίρας τοὺς ἀέρηδες,
μὲς τῆς ζωῆς τὴ δίνη...

Σκορπιῶνται ροδοπέταλλα...
ὄνειρα ξεψυχᾶνε...
Λουλούδια ἐδῶ ἀληθινά...
ἀνθρώπινα κεῖ-πέρα
Κι' ὅμως, γύρω χαμόγελα...
χαμογελᾶ κι' ἡ μέρα
Σ' ἄλλους τρανὲς φωτοχαρὲς
τύχες τρελλοσκορπᾶνε...

Ποιὸς ἔκλαψε γι' ἄλλου καϊμούς,
ξένα ὄνειρα σβυσμένα;
Ἄχ, τὰ φτωχὰ τριαντάφυλλα
σὰν πέφτουν μαδημένα...

Ραγισμένη Λύρα

Η ΓΑΤΟΥΛΑ ΜΑΣ

Πάντοτε σὰν μπαίνει ὁ χειμώνας, αὐτὴ τὴν ἐποχή, μὲ τὸ κρῦο μὲ τὸ βοριᾶ, θυμᾶμαι τὴν περίεργη ἱστορία τῆς γατούλας μου τῆς Τζίνας. Μοῦ τὴ θυμίζει μόνη της ὅταν ἔρχεται καὶ τρίβεται ἁπαλὰ στὰ πόδια μου ἢ μ' ἕνα πήδημα βρίσκεται στὴν ποδιά μ'.

Πρὶν ἀπὸ δυὸ-τρία χρόνια ἦταν πού ἤρθε σπίτι μας. Τὸ θυμᾶμαι σὰ νἄταν χθές. Ἕνα βράδυ γυρίζοντας σπίτι βρῆκα τὴν πόρτα μισανοιχτή. «Ποιὸς ξέρει» σκέφτηκα «κάποιος θὰ μπῆκε μέσα καὶ τὴν ἄφησε ἀνοιχτή». Μ' αὐτὴ τὴ σκέψη πῆγα μέσα καὶ στρώθηκα στὸ διάβασμα.

Ἦταν ἀργὰ πιά, κόντευα νὰ τελειώσω τὴ μελέτη, ὅταν ἔξαφνα τὸ μάτι μου πῆρε ἕνα σκοτεινὸ ὄγκο κουλουριασμένο στὴν πιὸ σκοτεινὴ γωνιὰ τῆς κάμαρας. Πλησίασα μ' ἀπορία. Κι' εἶδα τὴ μέλλουσα χαϊδεμένη μας, μαζεμένη νὰ κοιμᾶται κάτω ἀπὸ μιὰ καρέκλα, στὸ πάτωμα. Καταλασκωμένη, μὲ τὴν τρίχα κολλημένη ἀπ' τὴ βροχὴ εἶχε ἕνα τόσο ἀστεῖο ὕψος, ποὺ μ' ἔπιασαν τὰ γέλια. Ἀπὸ περιέργεια τὴ σήκωσα στὰ χέρια. Ἄρχισε νὰ συνέρχεται, μισάνοιξε τὰ ματάκια της, προσπάθησε νὰ τεντωθῇ, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε καθὼς τὴν κρατοῦσα. Σὰ νἄταν ἀνθρώπινα τότε τὰ μάτια της μοῦδειξαν μιὰ ἀπορία στὴν ἀρχὴ καὶ θυμό, καὶ τρόμο ἔπειτα.

Μ' ἕνα πήδημα γεμάτο πρωτόγονη ἀγριότητα μοῦ ξέφυγε, χάθηκε στὸ σκοτάδι. Κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ πλασματάκι θυμόμουν τώρα μόνο ἕνα μαλλὶ μαλακὸ σὰ μετάξι καὶ δυὸ μάτια πράσινα, σὰ θάλασσα πρωκυμιασμένη μεγάλα καὶ γεμάτα μυστήριο.

Τὴ θυμόμουν ὅλο τὸ βράδυ καὶ θἄθελα τόσο νὰ τὴν εἶχα κοντά μου, ἀφοῦ δὲν εἶχα ποτέ μου γάτα στὸ σπίτι!

Ὅταν τελειώναμε τὸ φαΐ, μ' ἕνα τρίξιμο, ἄνοιξε σιγὰ ἡ πόρτα καί νά! φάνηκε ἡ μικρὴ γατούλα. Μὰ τούτη τὴ φορά, νικημένη ἀπ' τὸ κρύο ἴσως ἀπ' τὴν πείνα, τὴ μοναξιά. Ἤρθε σιγὰ-σιγά, παρακλητικὰ καὶ ζήτησε προστασία κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τῆς δώσαμε πρόθυμα τὴν ἀγάπη μας.

Μένει ἀπὸ τότε ἡ χαϊδεμένη τοῦ σπιτιοῦ καὶ σ' ἀντάλλαγμα μᾶς διασκεδάζει πότε-πότε, μὲ τὰ παιχνίδια της.

Ἐλάτη

Η ΒΑΠΤΙΣΗ

Ἀπὸ χρόνια εἶχα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ βαφτίσω ἕνα παιδί. Ἤθελα ν' ἀκούω μιὰ λεπτὴ καθαρὴ φωνούλα νὰ μὲ φωνάζῃ «γουνά», ἤθελα νὰ νοιώθω μιὰ παιδικὴ στοργὴ νὰ μὲ περιβάλλῃ, ἀφοῦ ἡ μοῖρα θέλησε νὰ μοῦ στερήσῃ ἀδέλφια!

Μιὰ μέρα μοῦ λέει ἡ θεία μου, ποὺ εἶχε μωρὸ ἀβάφτιστο:

—Ἔρχεσαι νὰ σὲ κάμω κουμπάρα;

Ἀχοῦς ἐκεῖ; Ἄρχισα νὰ χοροπηδῶ ἀπὸ τὴ χαρά μου!

Ἡ ὡρισμένη μέρα ποὺ θὰ γινόταν ἡ βάπτιση ἦρθε. Ὅταν πῆγα στὸ σπίτι τῆς θείας μου, ὅλοι σηκώθηκαν καὶ μὲ χαιρέτησαν, σὰ νὰ ἤμουν κανένα σπουδαῖο πρόσωπο! Μιὰ γριά, θειὰ τοῦ παιδιοῦ, καθὼς μὲ χαιρετοῦσε μοῦ λέει:

—Ἂν σὲ κοιτάξῃ στὰ μάτια τὴν ὥρα ποὺ θὰ βγαίνῃ ἀπ' τὴ κολυμπήθρα θὰ σοῦ μοιάσῃ.

Ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ἔχασα ὅλη τὴ χαρά, ὅλο τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ εἶχα γιατὶ θὰ γινόμουν νουνά. Γιὰ πρώτη φορὰ ἄκουσα μιὰ φωνὴ νὰ μοῦ λέῃ σαρκαστικά: «Ὥστε θεωρεῖς τὸν ἑαυτό σου τόσο τέλειο, ποὺ ἐπιδιώκεις κι' ἄλλοι νὰ σοῦ μοιάσουν; Ἔχνᾶς λοιπὸν τὶς κακίες σου;

Μιὰ πικρὴ μεταμέλεια γι' αὐτὸ ποὺ θἄκανα μὲ κυρίεψε. Μὰ τί μποροῦσα τώρα πιὰ νὰ κάνω; Προσπαθοῦσα νὰ διώξω αὐτὲς τὶς σκληρὲς σκέψεις μὲ τὴν ἰδέα πὼς τὸ παιδὶ δὲ θὰ γυρνοῦσε νὰ μὲ κοιτάξῃ στὰ μάτια, κι' ἀκόμη προσπαθοῦσα νὰ μὴ δώσω σημασία στὰ λόγια μιᾶς ἀμόρφωτης γριᾶς ὅλο προλήψεις! Ὅμως ἡ φωνὴ ἀπὸ μέσα μου ἐπίμονα, σκληρὰ μὲ τυραννοῦσε.

Καὶ τὸ μυστήριο ἄρχισε. Εἶπα τὸ «Πιστεύω» καὶ τὰ ἄλλα, ὅμως μηχανικά. Ἡ ζωή μου τώρα τελευταία περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια μου. Προσπαθοῦσα νὰ βλέπω μόνο τὶς καλές μου πράξεις, μὰ οἱ κακὲς ἂν καὶ λιγότερες, στεκόνταν μπροστά κου καὶ τὶς ἔκρυβαν. σὰν ἕνας μεγάλος μαῦρος τοῖχος!

Βουτοῦνε τὸ μωρὸ στὴν κολυμπήθρα, τὸ χρείω μὲ τὸ λάδι. Δέν μὲ κοιτάξει καθόλου. Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἴσως δὲν μὲ κοιτάξει οὔτε σὰν βγαίνει. Καὶ νά, μοῦ δίνουν τὸ μυρόπανο. Ὁ παπᾶς τὸ βγάζει κι' αὐτὸ ἀμέσως γυρίζει καὶ μὲ κοιτάζει κατάματα. Κατέβασα τὰ μάτια μου ντροπιασμένη. Ἡ φωτεινὴ ματιά του, μοῦ φάνηκε σὰ μομφὴ πιὸ δυνατὴ καὶ πιὸ ἄγρια ἀπ' αὐτὴ ποὺ ἄκουα μέσα μου.

Κι' ὅταν πιὰ κρατώντας τὸ νεοφώτιστο καὶ τὴν ἀναμμένη λαμπάδα ἄκουα τὸν παππὰ νὰ διαβάζῃ τὸ Εὐαγγέλιο, ζήτησα συγχώρεση ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ ὅλες τὶς κακές μου πράξεις καὶ παρακάλεσα νὰ μὴ μοῦ μοιάσῃ τὸ παιδί, δίνοντας τὴν ὁλόκαρδη ὑπόσχεση, ὅτι θ' ἀφήσω πιὸ τὸν κακὸ καὶ μικρόψυχο ἐγωϊσμό μου...

Μῦρον τῆς Ἄνδρου

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Σούρουπο μαγεμένο.

Μονάχη, μὲ μόνη συντροφιὰ τὰ δέντρα, τὰ κρυστάλλινα νερά, τὸ γλυκὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, τριγυρνῶ στ' ἀπάτητα μονοπάτια τοῦ βουνοῦ...

Γλυκειὰ συντροφιά, ποὺ φέρνει ἀταραξία στὶς σκέψεις καὶ γαλήνη στὶς πονεμένες ψυχές, ποὺ κλαῖνε χαμένα ἰδανικά... Μὲ γνώρισαν καλὰ — φίλη δική τους — τ' ἀγκάθια, τὰ χορτάρια, τὰ χαμόκλαδα.

Ἡ πάχνη, ποὺ ὅλα τὰ σκέπαζε, ἀχνάρια δικά μου ἄφινε, ποὺ μέναν ὡς τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

Τὴ δίψα μου ἔσβυνε γλυκό, τρεχούμενο νερὸ καὶ τὴν κούρασή μου τὴν ξεχνοῦσα στ' ἁπλά, μικρὰ ἐκκλησάκια τὰ λευκόχριστα, ποὺ τὸ χρυσάφι τ' οὐρανοῦ ἔδινε σ' αὐτὰ μιὰ ξωτικὴ ὀμορφιά... Κρυμμένα στ' ἄγρια κρίνα, μοιάζουν σὰν λευκοντυμένα μικρὰ ἀγγελούδια, ποὺ ἕτοιμα, σὲ κάθε στιγμή, σὲ περιμένουν, μ' ἁπλωμένα φτερά, γιὰ νὰ σ' ὁδηγήσουν στοὺς κόσμους τοῦ Παράδεισου, τοὺς ὀνειρεμένους.

Τ' ἅγια πρόσωπα, εἰκονίσματα ξεθωριασμένα, παλιὰ—ποὺ ὁ χρόνος ἔχει ἀφήσει ζωηρὰ τὰ χνάρια του, πάνω τους — μὲ ζώνα μὲ τὴ γλυκειὰ καλοσύνη τους, καὶ γέμιζαν τὴν ψυχή μου μὲ τὴν ἀτάραχη γαλήνη τους.

Οἱ πυκνόφυτες ρεματιές, μὲ γνώρισαν τὰ βράδυα μὲ τὸ χλωμὸ κι' ἀργὸ φεγγάρι, κι' οἱ βράχοι μὲ καλοσώρισαν σὰν τοὺς πηδοῦσα μονάχη, ἀλάλητη.

Κάθε πορφυρένιο δειλί, τὸ κῦμα δεχόταν τὰ κουπιὰ τῆς μικρῆς μου βαρκούλας, καὶ γύρω ὁ ἀντίλαλος τοῦ κύματος σκορπιόταν στὶς κυματόλουστες σπηλιές...

Μὰ ἕνα πρωΐ... ἕνα πρωΐ γλυκό, σὰν ὄνειρο, ἀξέχαστο, ὑπέροχο, τὰ μάτια μου θαμπὰ κοιτοῦσαν κάποια ἀφρισμένη γραμμὴ στὸ κῦμα, ποὺ ὅλο μακραινε... Καὶ μέσα ἀπὸ τὰ δάκρυά μου ξεχώρισα κάποιες ραχούλες, κάποια ἐκκλησάκια πλημμυρισμένα ἀπὸ φῶς, στὸ στερνὸ «χαῖρε» τῆς ψυχῆς μου, ποὺ τ' ἀποζητοῦσε...

Φίλημα Σκιᾶς

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΜΑ

Ὁ ἥλιος! Νὰ τ' ὡραιότερο, τὸ θαυμαστώτερο τὸ δυνατώτερο δημιούργημα τῆς Πλάσης. Ἡ θαυματουργὴ πηγὴ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς μας! Τὸν νοιώθουμε, μὰ πολὺ λίγο μποροῦμε νὰ τὸν δοῦμε. Πότε κρυμμένος μέσα στὰ σύννεφα, πότε τόσο ἐκτυφλωτικὸς μὲ τὴ λάμψη του ποὺ μανρίζει τὸ μάτι μας ἂν θελήσουμε νὰ τὸν ἀτενίσουμε! Μονάχα σὰν ἀνατέλῃ κι' ὅταν βασιλεύῃ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τὸν θαυμάζουμε μέσα σ' ὅλη του τὴν αἴγλη. Μοιάζει

τούς ἀκριβοθεώρητους θρυλικούς Σουλτάνους, πού μοῦ διηγιέται ἡ γιαγιά μου πῶς στὴν Πόλη, κατέβαιναν ἀπό τὸ Μπεσικτάς κάθε Παρασκευὴ στὸ προσκύνημα, καταστόλιστοι, στὰ χρυσὰ ἅμαξα τους μ' ὅλη τὴ λαμπρή τους ἀκολουθία καὶ τότε μόνον τοὺς ἔβλεπαν οἱ πιστοί.

Μ' ἀρέσει τοῦ ἥλιου ἡ ἀνατολή, μὰ πιότερο μ' ἐνθουσιάζει τὸ βασιλεμά του

Μιὰ θαυμάσια δύση ἔτυχε ν' ἀπολαύσω φέτος πάνω στὸ λευκὸ ρουμανικὸ βαπόρι ποὺ σὰν γλάρος μ' ἀνοιγμένα τὰ φτερὰ μᾶς μετέφερε τὸν Ἰούνιο στὴν Πόλη.

Περνούσαμε τὸν Ἄθωνα κι' ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ ἀνθίζουν τ' ἀμάραντα, ἔγερνε ὁ ἥλιος πίσω ἀπ' τὴν κορυφή του γιὰ νὰ πάγῃ νὰ φωτίσῃ κι' ἄλλους κόσμους. Γ'ὑρω του ἄπειρα μικρὰ καὶ μεγάλα σύννεφα, χρυσά, ρόδινα, μενεξέδενια, παίρνοντας τὸ καθένα χωριστὰ καὶ μιὰ μορφὴ ἀπὸ τὰ πλάσματα τῆς φύσης, ἄνθρωποι, ζῶα, πουλιά, δέντρα ψάρια, φανταστικά, πεσμένα εὐλαβιὰ στὰ πόδια του τὸν ἱκέτευαν νὰ μὴ τὰ ἐγκαταλείψῃ στὸ σκοτάδι.

Κι' ἐκεῖνος, μεγαλειώδης σὰν Θεὸς τὰ εὐλογοῦσε μὲ τὶς τελευταῖες του ἀχτίδες καὶ τὰ ἔστελνε νὰ κοιμηθοῦν στῆς νύχτας τὴ σιγαλιὰ μὲ τὴν ὑπόσχεση πῶς Αὐτὸς πάλι τὴν ἑπαύριο πρωΐ-πρωΐ θὰ νἄρθῃ νὰ τὰ ξυπνήσῃ.

Γαλαξίας

Τ' ΑΣΠΡΟ ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΚΙ

Πόσες φουρτοῦνες πέρασες,
Ἄσπρο μου καραβάκι,
Καὶ πόσο βασανίστηκες
Ἀπ' τὸν τρελλὸ βοριὰ
Γιὰ νὰ σὲ ρίξῃ θέλησε
Μακριὰ ἀπ' τὸ νησάκι
Πόσο δὲν ἀρμενίστηκες
Καὶ πῆγες μακριά.

Πόσες καρδιὲς δὲν χάρηκαν
Σὰν σ' εἶδανε νὰ μπαίνῃς
Καὶ πόσες δὲ μουρμούρισαν
Μιὰ προσευχὴ κρυφή.
Χαρὰ ἐσκόρπισες παντοῦ
Πάντα χαρὰ νὰ φέρῃς
Τὰ γιορτινά τους βάλανε
Οἱ ξένοι κι' οἱ δικοί.

Ἱππότης τοῦ Σκότους

Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Δὲν εἶναι μόνο οἱ ἄνθρωποι νοήμονες. Αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ τὸ καταλάβω ἡ καλή μας Ντόλη . . .

Ἦταν ἕνα μεσημέρι τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ ὅπως πάντα ἀφίναμε τὰ δυὸ σκυλιὰ νὰ βγοῦν ἔξω γιὰ τὸ συνηθισμένο τους περίπατο καὶ παιχνίδι. Μιὰ μέρα ξεχάστηκαν πιὸ πολὺ ἔξω καὶ τί νὰ δοῦμε!

Τὴ μικρὴ σκυλίτσα τὴν Ἴρμα νὰ εἶναι κρεμασμένη ἀπὸ τὴν τσιμπίδα τοῦ μπόγια! Τὰ πόδια της κλωτσοῦσαν στὸν ἀέρα καὶ τὸ οὐρλιάσματά της εἶχαν μαζέψει ὅλα τὰ σκυλιὰ τῆς γειτονιάς, κι' ἔκαμαν τὴ φίλη της τὴ Ντόλη νὰ δρμᾷ σὰν τρελλὴ γιὰ νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μπόγια. Ἐκείνη φοροῦσε φύμωτρο καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν πάρῃ ὁ μπόγιας.

Τέλος πάντων τίποτα δὲν κατόρθωσε νὰ κάνῃ. Τ' ἀμάξι τὴν πῆρε κι' ἡ Ντόλη μὲ τὸ κεφάλι κάτω δέθηκε στὴ θέση της.

Πέρασε ὅλη ἡ μέρα κι' ἡ Ντόλη ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ κι' ὅπως φαινόταν πονοῦσε κι' αὐτὴ μαζί μας γιὰ τὸ πάθημα τῆς μικρῆς Ἴρμας.

Τὸ μεσημέρι ἀρνήθηκε νὰ φάῃ καὶ τὰ ἐκφραστικά της μάτια ἦταν γεμάτα ἐρωτήματα. Τέντωνε τ' αὐτιά της στὸν παραμικρότερο θόρυβο, μήπως μαντέψει τὸν ἐρχομό της.

Ἐντωμεταξὺ σκεύλαμε ἕνα παιδὶ μαζὶ μὲ τὸ πρόστιμο γιὰ νὰ ἐλευθερώσουμε τὸ ζῶο.

Ὅταν τὴν ἔφερε ἦταν σ'ἐλεεινὸ χάλι, μουτζουρωμένη, τρομαγμένη!

Ἀπὸ μακρυὰ ἡ Ντόλη ἀντιλήφθηκε τὸν ἐρχομό της κι' ἄρχισε νὰ γαυγίζῃ χαρούμενα, ζητώντας νὰ σπάσῃ τὴν ἀλυσίδα της. Ἤθελε νὰ πάῃ νὰ προϋπαντήσῃ τὴ φίλη της, νὰ τῆς δείξῃ τὴ συμπόνια της γιὰ τὸ ἀπρόοπτο καὶ δυσάρεστο πάθημά της. Τὴ λύσαμε καὶ σὰν σμίξανε οἱ δυὸ μαζὶ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν μὲ τὴ δικιά τους γλῶσσα.

Ποιὸς ξέρει τί νὰ ἔλεγαν οἱ ἀγαπημένες φιλενάδες. Ἡ Ντόλη πῆρε τὴν Ἴρμα τὴν κάθησε στὰ δυό της πόδια καὶ τὴν ἔγλυφε σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὴν καθαρίσῃ ἀπ' τὶς μουτζοῦρες, γιατὶ αὐτὴ ἦταν πάντα λευκὴ καὶ κομψή. Ὑστερα τοὺς δώσαμε νὰ φᾶνε καὶ γιὰ πρώτη φορὰ δὲν τσακωθῆκαν στὴ μυρασιά.

Αὐτὸ μᾶς ἔκανε νὰ καταλάβουμε πῶς καὶ τὰ ζῶα ἀγαπιοῦνται μεταξύ τους καὶ θλίβουνται γιὰ τὰ παθήματα τῶν ἄλλων.

Μὰ ἡ ἀγάπη τῆς Ντόλης δὲ σταμάτησε ὡς ἐδῶ. Μιὰ μέρα ποὺ βρέθηκαν πάλι ἐλεύθερα στὸ δρόμο, εἶδε ἡ Ντόλη ἀπὸ μακρυὰ τ' ἀμαξάκι τοῦ μπόγια κι' αὐτὸν μὲ τὴ μασιά του μπροστά. Κατατρομαγμένη δὲ σκέφθηκε τὸν ἑαυτό της, ἀλλὰ τὴ μικρὴ της φίλη Ἴρμα. Τρέχει, τὴν ἁρπάζει ἀπ' τὸ λαιμό, τὴν κατεβάζει τὰ σκαλιὰ τῆς αὐλῆς, τὴν κλείνει στὸ ὑπόγειο κι' αὐτὴ στέκει στὴν εἴσοδο γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ μὴν φύγῃ καὶ τὴν τσακώσῃ ἡ κακιὰ τσιμπίδα!

Αὐτὰ μᾶς τὰ διηγήθηκε ἡ ὑπηρέτρια ποὺ ἔτυχε νὰ βρεθῇ ἐκείνη τὴν ὥρα στὴν ξώπορτα, κι' ὅλοι μαζὶ θαυμάσαμε τὴν ἀξία τοῦ καλοῦ μας σκυλιοῦ καὶ τὸ ἀγαπήσαμε πιὸ πολύ, γιατὶ μὲ τὴν ἀγάπη της καὶ τὴ νοημοσύνη της εἶχε σώσει ἀπὸ τὸν κίνδυνο τὴ φίλη της . . .

Πασχαλιάτικο Λουλούδι

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Πόσο σὲ νοσταλγῶ ἀπόψε, γλυκειά μου μαννούλα!

Ἴσως νἆναι ὁ ἀγέρας ποὺ φυσᾷ δυνατά, τὸ κρύο τῆς νυχτιᾶς, ἡ ἀπόσταση ποὺ μᾶς χωρίζει, καὶ μὲ κάνει νὰ σὲ νοσταλγῶ, μαννούλα,

Μόνη ἀπόψε ξενυχτῶ . . .

Ἡ σκέψη μου ἄνοιξε τὰ φτερά της, πέταξε καὶ μ' ἔφερε σ' ἀγαπημένα μέρη κοντά σου, μαννούλα, στὸ γαλανό μας σπίτι.

Νὰ στὴν αὐλή, οἱ πανύψηλες λεῦκες σκεπασμένες μὲ χιόνια, μοιάζουν σὰν πανώριες νεραϊδες. Ἡ βερυκοκιὰ μας στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ποὺ τόσες φορές, παιδούλα ἀκόμη, ἀμυαλή, σκαρφάλωσα γιὰ νὰ πιάσω τζιτζίκια.

Ὅλα. ὅλα,μαννούλα, σκεπασμένα μὲ χιόνια, βουβά, κρύα, λυγοῦν τὰ κορμιά στὸ ἄγριο φύσημα τ' ἀέρα,

Κι' ἐγὼ κρυώνω, μαννούλα, ἀπόψε μακρυὰ σου χωρὶς τὰ χάδια σου, χωρὶς τὰ φιλιά σου, κρυώνω πολὺ-πολύ.

Νάτος ὅλος ὁ κάμπος σκεπασμένος μὲ χιόνια, λὲς κι' εἶναι τυλιγμένος μὲ σάβανο, Νὰ οἱ ἀγαπημένες ἀδελφούλες μὲ τὰ γαλανὰ γλυκὰ μάτια, χουχουλίζουν τὰ χέρια, πετοῦν βώλους καὶ γελοῦν, γελοῦν πολύ.

Ἡ Πόπη πέφτει, χτύπησε τὸ πόδι της, λίγα κλάμματα κι' ἔπειτα πάλι γέλια, πολλὰ γέλια, χαρούμενα, καιδιῶν γέλια, ποὺ δὲν ἔνοιωσαν ἀκόμα τὴ σκληρὴ πραγματικότητα, μεγαλωμένα μὲ τὰ χάδια τοῦ πατέρα καὶ τὰ γλυκόλογα τῆς μάννας . . .

Κι'ἐγὼ μακρυὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς χαρές, μακρυὰ ἀπ' τὸ χαρωπὸ γαλανό μας σπίτι, ποὺ στέγασε καὶ ζέστανε τὰ πρῶτα γλυκὰ παιδιάστικα ὄνειρά μου, μέσα σ' ἕνα σχολειὸ ποὺ ἀποκοπῆ βασιλεύει, χωρὶς κἄν μιὰ φίλη ποὺ νὰ μοιράζεται τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες μου, νοσταλγῶ νὰ βρεθῶ κοντά σου μαννούλα, νὰ νοιώσω τὰ γλυκά σου χάδια,νὰ ζεσταθῶ στὴ ζεστὴ ἀγκαλιά σου καὶ νὰ παίξω μαζὶ μὲ τὶς ἀγαπημένες γαλανὲς ἀδελφούλες! . .

Καὶ ξεσπῶ σ' ἕνα κλάμμα βουβὸ κι' ἀτέλειωτο.

Ροδόγελη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ: — Ἐγὼ μὲ τὸ μπαμπά μου εἴμαστε δίδυμοι.

Ταρζάν: — Τί λὲς καλέ!

— Δὲν τὸ πιστεύεις; Ἀφοῦ ἔχουμε τὴν ἴδια μέρα τὰ γενέθλιά μας!

Ρέλια

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοὺς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 35 (15 καὶ 22).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20. (7,50 καὶ 15).

Ἡ Ἀστλῆ ζωή, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 καὶ 2).

Ἡ Ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωήν, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ.8. (1 καὶ 2).

Ἡ Εὐτυχία, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 καὶ 2).

Τὸ Θοῦμα τοῦ Φθόνου, (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 30. (9,50 καὶ 20).

Παιδικὸν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 καὶ 15). Β'Τόμος δρ. 20. (7,50 καὶ 15).

Παιδικὸν Πνεῦμα, (Τομίδιον,Γ') δρ. 5. (1 καὶ 2).

Πρόας ὁ Νικίου, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (9,50 καὶ 20).

Ὁ Πυρειοπώλης, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (9 καὶ 18).

Ὑπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (10,50 καὶ 21).

Ὁ Φώτης, ἐμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 καὶ 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 31 Ἰανουαρίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο: ζυγίζετέ τα! —Δὲν ἀπαντῶ νὲ ἀπορίες ποὺ τὶς λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

ΚΑΙ σήμερα ἔχω νὰ εὐχαριστήσω πολλοὺς γιὰ ξεσπάθωμα. Τὰ καλά μου τὰ παιδιὰ θεωροῦν καθῆκον τους νὰ φροντίζουν γιὰ τὴ διάδοσή μου, νὰ μὲ συστήνουν καὶ σ' ἄλλους καὶ νὰ μοῦ ἐγγράφουν ὅσους μποροῦν. Ἔτσι κι' ἐγὼ ὑπάρχω, καὶ βελτιώνομαι ὁλόκληρα, γιὰ νὰ εἶμαι πιὸ εὐχάριστη καὶ χρήσιμη σ' ὅλους. Εὐχαριστῶ λοιπὸν κι' ὅσους ξεσπάθωσαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα.

Δυστυχῶς εἶναι ἀλήθεια, *Μυρτίλλη*. Στὴν Εὐρώπη, ὁ ἀμαθής, ὁ ἀστοιχείωτος λαὸς δὲν ἔχει καλὴ ἰδέα γιὰ τοὺς σημερινοὺς Ἕλληνες, καί, πιὸ δυστυχῶς ἀκόμα. βρίσκονται καὶ γραμματισμένοι, ποὺ ἀπὸ πολιτικοὺς ἢ ἄλλους λόγους, μᾶς κακομεταχειρίζονται στὰ βιβλία τους (στὴ Γεωγραφία π. χ. ποὺ σᾶς εἶπε ὁ καθηγητής σας). Ἀλλὰ τί σημαίνει; Ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ἡ ἡφήμη μας καλυτερεύει καὶ γρήγορα ἡ ἀλήθεια θὰ λάμψῃ καὶ γιὰ μᾶς. Γιατὶ οὔτε «λῃστῶν» οὔτε «κλεφτῶν» ἔθνος εἴμαστε. Ἀπεναντίας, ὅσοι Εὐρωπαῖοι μᾶς γνώρισαν ἀπὸ κοντὰ καὶ μᾶς μελέτησαν, κηρύττουν ἐκεῖ-πέρα πῶς εἴμαστε ἕνας νέος λαὸς μὲ πολλὴ ζωτικότητα καὶ μὲ μεγάλα προτερήματα—ἀδιάφορο ἂν ἔχουμε καὶ τὰ ἐλαττώματά μας—ποὺ πολὺ γρήγορα ἔτρεξε καὶ τρέχει στὸ δρόμο τοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Καὶ δὲν θἀργήσουν νὰ τὴ μάθουν ὅλοι.

Νίτσα Κατρώτσου, χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία. Ὤ, πολλὰ Διαπλασόπουλα θἀπαντοῦσαν στὴν ἀγγελία σου ἂν διάβαζαν αὐτὸ τὸ πρῶτο σου γράμμα σὲ μένα κι' ἔβλεπαν τί ὡραῖα ποὺ γράφεις. Ναί, ὡς ἀδελφὴ συνδρομητοῦ, μπορεῖς νὰ λαβαίνῃς μέρος σ' ὅλη τὴν κίνησή καὶ χωρὶς ψευδώνυμο, ἀλλὰ γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας καὶ τὴν ταχτικὴ ἀλληλογραφία,εἶναι ἀπαραίτητο.

Σὲ περμένω, *Μίκυ-Μάους*. Ὁ κ. Φαιδων, ποὺ σ' εὐχαριστεῖ πολύ, σοῦ ἀπαντᾷ ὅτι ἕνα κορίτσι, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκη, μπορεῖ ἐξαίρετα «νὰ βγῇ στὴ βιοπάλη», χωρὶς νὰ τὸ τρομάζουν «οἱ ἄπειροι κίνδυνοι αὐτῆς». Γιατὶ ὅταν τὸ κορίτσι ἔχῃ μυαλό, θέλησῃ, χαρακτῆρα, τοὺς ἀποφεύγει ὅλους καὶ νικᾷ. Κι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα δείχνεται στὴν «Παυλίνα».

Ροδοδάκτυλε Ἠώς, ὁ κ. Ε. μοῦ διεβίβασε τὸ γράμμα σου καὶ τὸ διήγημά σου. Ἄλλη φορὰ νὰ γράφῃς ἀπ' εὐθείας σὲ μένα. Καὶ μὴ φοβᾶσαι, δέχομαι ἀλληλογραφία μ' ὅλες τὶς «εὐγενικὲς ψυχούλες»... Τὸ διήγημά σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Μαργαρίτα, πολὺ μ' εὐχαριστῆσε τὸ μεγάλο, ὡραῖο καὶ τόσο εὐανάγνωστο αὐτὸ γράμμα ποὺ ἀποφάσισες—ἐπιτέλους—νὰ μοῦ γράψῃς. Ἀ, τί πολὺ χιόνι ποὺ εἴχατε στὴν πόλη σας! Ἐμεῖς ἐδῶ δὲν τὸ εἴδαμε ἀκόμα παρ' ἀπὸ μακριά, στὰ βουνά. Σοῦ ἔστειλα χαρτὶ λύσεων καὶ τετράδια.

Παραλείπω, *Λαμπάδια*, γιατὶ ξέρω πῶς αὐτὸ δὲν ἔγινε ἀπὸ ἀδιαφορία. Τἀποτελέσματα τοῦ Πεντάθλου ἔπρεπε πραγματικῶς νὰ δημοσιευθοῦν στὸν προηγούμενο τόμο, καὶ σ' αὐτὸν νὰ προκηρυχθῇ τὸ Πένταθλο τῆς διετίας 1934—35. Ἀλλὰ ἐπειδὴ λόγοι ἀνεξάρτητοι μ' ἔκαμαν νὰ τὰ καθυστερήσω, θὰ δημοσιευθοῦν τώρα, σ' αὐτὸν τὸν τόμο, καὶ τ' Ἀποτελέσματα καὶ ἡ προκήρυξη.—Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μὴν *πλάσθηκε* «μᾶλλον φυτοφάγος», θὰ μποροῦσε ὅμως *νὰ γένῃ*, τώρα ποὺ ξέρει α', ὅτι ζεῖ ἐξαίρετα μόνο μὲ χόρτα, καρπούς, γάλα, αὐγὰ κτλ. καὶ β', ὅτι ἡ κρεωφαγία εἶναι πάντα βλαβερή.

Τί ἄσπρο τὸ μελάνι σου, *Λευκὴ Καμέλια!* Μόλις κιὰ μετὰ βίας μπόρεσα νὰ διαβάσω πῶς ἤσουν ἄρρωστη, ἀλλὰ εὐτυχῶς ἔγινες καλά. Ναί, πρέπει νὰ φυλαχθῇς καλὰ ὅσον καιρὸ σοῦ εἶπε ὁ γιατρός, Καὶ τώρα περμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς.

Δεσποινὶς Ρονονό, Ἔχω ἐμπρός μου δυὸ γράμματά σου. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ τὶς φροντίδες σου γιὰ τὴ διάδοσή μου. Λυπήθηκα ποὺ ἔγινε λάθος στὸν τόμο. Ἂν τὸν εἶχες, θὰ μποροῦσες νὰ μοῦ τὸν ἐπιστρέψῃς νὰ σοῦ τὸν ἀλλάξω. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν τὸν εἶχες, δὲν πειράζει. Ὅπως λές καὶ σύ, τὸν ἄλλον ποὺ ἤθελες τὸν παίρνεις ἀργότερα.

Πολὺ μ' εὐχαριστήσε τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Εὐαγγελία Μακράκη*, κι' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνά. Τὰ λεπτὰ γιὰ Ὁδηγὸ καὶ ψευδώνυμο, ἀφοῦ μένεις στὰς Ἀθήνας, μπορεῖς νὰ μοῦ τὰ φέρεις μόνη σου—νὰ σὲ γνωρίσω κιόλα—ἢ νὰ μοῦ τὰ στείλῃς μὲ ἄνθρωπο, ἢ καὶ ταχυδρομικῶς εἰς γραμματόσημα μέσα σὲ γράμμα. Ὅπως προτιμᾶς.

Κάποιος μοῦ γράφει: «Παρακαλῶ δημοσιεύσατε τὸ κάτωθι ποίημα ὅσον τὸ γρηγορώτερον, καὶ διὰ νὰ σᾶς ἱκανοποιήσω, σᾶς στέλνω 6 δραχμές». Ὑπογραφὴ καμμιά. Καὶ τὸ ποίημα ἕνα γνωστότατο σχολικό: «Μὲ καλαθάκι ἀδειανό, κι' ὡς τὴν καρδιὰ θλιμμένο» κτλ. Πολὺ περίεργα πράγματα! Μὰ οὔτε Ὁδηγό, οὔτε τίποτα δὲν διαβάζουν αὐτὰ τὰ παιδιά; Καὶ τώρα... σὲ ποιὸν θὰ ἐπιστρέψω τὶς 6 δραχμές;

Πολὺ καλὴ ἡ ἰδέα τοῦ καθηγητοῦ σας, *Πιτσιρίκε*, νὰ κάμετε ἐμμετρο τὸ παραμύθι τοῦ κ. Ξενοπούλου «Ὁ Πλούτος κι' ἡ Εὐτυχία». Θὰ διαβάσω τὴ διασκευή σου μὲ τὴ σειρά της. Δὲν ἀμφιβάλλω πῶς θὰ εἶναι καλὴ ἀφοῦ ὁ κ. καθηγητής ἔμεινε εὐχαριστημένος, ἀλλὰ θὰ ἰδῶ ἂν εἶναι καὶ δημοσιεύσιμη στὴ Σελίδα (αὐτὸ ἄλλο πρᾶγμα.)

Ἀλήθεια, *Ἀνοιξιάτικη Βροχούλα*, ὁ ἴδιος ζωγράφος ἔκαμε καὶ τὶς εἰκόνες τοῦ «Ἀὲν Κιχώτη Φασουλῆ», ποὺ δημοσιεύθηκαν στὸν τόμο τοῦ 1902, καὶ γι' αὐτὸ μοιάζουν τόσο μὲ τὶς εἰκόνες τῶν «Ἐπαγγελμάτων τοῦ Πειρότου». Εὐχαριστῶ γι' αὐτὲς τὶς εἰκόνες «Παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ», ὡραῖες εἶναι ἀλλὰ πολὺ μικρές. Σοῦ ἔστειλα τὰ χαμένα φυλλάδια στὸ καινούργιο σπίτι καὶ μὲ γειά!

Ἐδῶ σταματῶ τὶς μεγάλες ἀπαντήσεις γιατὶ ὁ χῶρος τελείωσε κι' ἔχω ἀκόμα τριάντα τουλάχιστο γράμματα! *Ἔλντα*, *Ἀγνή*, *Ἠχώ*, *Τρίο Κορτεζίνο*, *Τρύπα στὸ Νερό*, *Σανθὴ Ἑλληνοπούλα* καὶ *Λουλουδένια Ὑπαρξη*—καλά μου παιδιά, μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση διέβασα τὰ γράμματά σας, ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σας, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ περμένω νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

Ἴφιτε, *Ἄγγελε Εἰρήνης*, *Κλέφτη τοῦ 21*, *Ἀσπασία Περικλέους*, *Μέλισσα* (ἔχω στὴ διάθεσή σου ὑπόλοιπον δρ. 6,50), *Ἀνέλπιστη Χαρά*, νέοι ἢ παλαιοί μου φίλοι ποὺ τώρα μπαίνατε στὴν κίνηση,—ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἴδατε, τὰ ψευδώνυμά σας, χαίρω πολὺ κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφετε συχνά.

Ὁ κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος (Φαίδων) εὐχαριστεῖ ἀπ' τὴν καρδιά του τὰ Διαπλασόπουλα καὶ τὶς Διαπλασοπούλες ποὺ εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ τοῦ γράψουν τὰ «χρόνια πολλὰ» γιὰ τὴν ὀνομαστική του ἑορτή.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΟΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ἀγροτικὴ Φλογέρα, κ. (ΕΞ). Ἀσπασία Περικλέους, κ. (ΑΑ.) Ἴφιτος ἀ. (ΠΓ). Κλέφτης τοῦ 21, ἀ. (ΑΜ). Ἀκράτητο Γέλιο, κ. (?), Ντενῆς, κ. (ΣΚ), Σιμόνη, κ. (ΔΠ). Τρελλὴ Λόλα, κ. (ΙΒ). Ἄγγελος Εἰρήνης, ἀ. (ΑΓ). Τρελλὴ Νεότης κ. (ΦΠ). Διπλωμάτης, ἀ. (ΜΠ:). Μιραντολίνα, κ. (ΑΗ). Ἐλευθερία ἡ Θάνατος, ἀ. (;;). Ἀττικὸ Ἔλατο, κ. (ΤΠ). Διόσκουροι, κ. (. . .) Λευκὸ Χελιδονάκι, κ. (;).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, κ. Ἠχώ, κ. Βέδας, ἀ. Ἀγριοτριανταφυλλιά, κ. Τρύπα στὸ Νερό, κ. Ξανθὴ Ἑλληνοπούλα, κ. Νικήτρια Ἑλλάς, κ. (ἀφτὶ τοῦ Μ.Μ). Μικρὸς Ἀραπάκος ἀ. Ρωβύρος ὁ Κατακτητής. ἀ. Ρασπουτίν, ἀ. Λίλ, κ. Χωρὶς Φτερά, κ. Βρυσούλα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Γεώργιον Ι. Γουλανδρῆν* (ὁ Ὁδηγὸς ποὺ σοῦ ἔστειλα, λέει τί πρέπει νὰ κάμῃς γιὰ νὰ πάρῃς ψευδώνυμο·) *Πριγκίπισσαν τῶν Δολλαρίων* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· ἐπίσης καὶ τὴν καλή σας καθηγήτρια ποὺ φροντίζει γιὰ τὴ διάδοσή μου· ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο τῆς νέας μου φίλης· ἔστειλα καὶ 20 τετράδια·) *Ρέναν Κουντουρᾶ* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· τὴν ἐπιταγὴ τὴν εἶχα λάβει, ἀλλὰ περίμενα τὸ γράμμα ποὺ ἀργησε·) *Ἄσσον τοῦ Ἄερος* (χαίρω ποὺ εἶσαι τόσο εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐφετεινή μου ὅλη· ἔλαβα καὶ τὸ κομμάτι ποὺ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του·) *Γολιάθ* (τὰ ἔλαβα ὅλα, περίμενε· δὲν μπορεῖς νὰ στείλῃς ἄλλο κομμάτι ἂν δὲν μάθῃς τὴν τύχη τοῦ προηγουμένου· κι' ἐκτενὲς παραμύθι μὴ στείλῃς· καὶ καλὸ νὰ εἶναι, δὲν θὰ χωρῇ στὴ Σελίδα·) *Ρεζεντάν* (ἔχεις δίκιο· ἀλλὰ τὰ Παιδ. Πνεύματα, βλέπεις, κοκλοφοροῦν, καὶ κομμιὰ φορὰ ἀκούει κανεὶς ἕνα καὶ τὸ στέλνει χωρὶς νὰ ξέρῃ πῶς εἶναι δημοσιευμένο· οὔτ' ἐγὼ πάλι μπορῶ νὰ ξέρω ὅλα ὅσα τέτοια ἀστεῖα ἔχουν δημοσιευθεῖ σ' ἐφημερίδες καὶ περιοδικά·) *Τσίκουδο* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· γιὰ τὸ ἄλλο, ποὺ μὲ ρωτᾶς, ναί· ἀφοῦ μένετε στὸ ἴδιο σπίτι, μπορεῖ·) *Σανθομαλλοῦσαν* (εὐχαριστῶ πολύ, δὲν πειράζει· ἔστειλα 3 δεσμίδες λυσόχαρτο καὶ 19 τετράδια·) *Δάκρυ Ψυχῆς* (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα·) *Μινιὸν* (ὁ κ. Π. δὲν μοῦ ἔγραφε πῶς οἱ 10 δρ. ἦταν γιὰ τὸ ψευδώνυμό σου· τώρα ποὺ μοῦ τὸ λές, τὸ ἀνανεώνω· θὰ διαβάσω τὸ κομμάτι σου μὲ τὴ σειρά του· αὐτὸ βέβαια θὰ εἶναι «ὁλως-διόλου ἐφεύρεσις δικιά σου»· γιατὶ μόνο «ἐφευρέσεις» δέχομαι γιὰ τὴ Σελίδα, ὅταν, φυσικά, εἶναι καλές· κι' οὔτε ἀντιγραφές, οὔτε παλιὰ ποιήματα ποὺ τὰ θυμᾶται κανεὶς ἀπὸ τὸ σχολεῖο·) *Σ. Ναξάκιν* (ὄχι, αὐτὰ τὰ ἱστορικὰ θέματα δὲν εἶναι γιὰ τὴ Σελίδα· ἕνα ἱστορικὸ ἀνέκδοτο, ἐπεισόδιο, μάλιστα· ἀλλὰ ὄχι καθαυτὸ ἱστορία· κι' ἔχεις ψευδώνυμο; μὲ τόνομα δὲν ἐπιτρέπεται·) *Ἀθηναῖον Φοιτητὴν* (ἔστειλα 6 τετράδια·) *Ἑρμῆν Γ. Φραγκούδην* (διάβασε τὸν Ὁδηγό, ὁ, δὲν στέλνονται ἔτσι οἱ λύσεις·) *Ἀγνὴν Καρδιὰν* (ἔλαβα· ἔκαμες πολὺ καλὰ ποὺ ἔστειλες Σημείωση Εὐσήμων κι' ἂς μὴν

εἶχες τόσο πολλά') ***Ταξιδιώτην*** περμένω ἐντυπώσεις ἀπό τό ταξίδι σου στήν Αἴγυπτο· θά μείνῃς ἐκεῖ δυό μῆνες; γιά τό κομμάτι σου δέν θυμοῦμαι τώρα. θά κοιτάξω' ***Ἔνδοξον Ἑλλάδα*** (λυποῦμαι, ἄλλα κατ' ἀρχήν ἀνταλλαγή δέν γίνεται· εὐχαριστῶ γιά τήν εὐχή· τί ὡραία!) ***Ἀλκυονίδα*** (ὁ κ. Ε. ἔλαβε τό γράμμα σου καί σ' εὐχαριστεῖ πολύ) ***Ξενοδίκην*** (ἔτυχε νά μήν ἔχω πιά χῶρο ὅταν ἔπιασα τό γράμμα σου· μά οὔτε σήμερα δέν μπορῶ νά σοῦ πῶ πολλά· ποῦ νά θυμοῦμαι τώρα ποιός ἔστειλε γιά τήν ἀνανέωση τοῦ ψευδωνύμου σου; ἐσύ δέν εἶχες παραγγείλει σέ κανένα; σοῦ εὔχομαι κάθ' ἐπιτυχία στούς διαγωνισμούς καί περμένω') ***Σφίγγα*** (τό πιστεύω· ἀλλά τότε τό γράφιμό δέν τό δείχνε πραγματικό, ἀληθινό· «μή παίζῃς», «μή τρέχῃς», «μή λησμονῇς», αὐτά μέ ᾗ γιατ' εἶναι ὑποτακτικές· ἀλλά τό «μή λησμόνει» εἶναι προστακτική, ἄρα μέ ει') ***Ἀναγαλλίδα*** (τά ἔλαβα ὅλα· μά δέν εἶναι ἀνάγκη νά βρῇς καλύτερο ψευδώνυμο· αὐτό εἶναι πολύ καλό') ***Ἰφιγένειαν Σβάρκα*** (χαίρω πολύ γιά τή γνωριμία κι' εὐχαριστῶ τήν ***Ὀλυμπία Κονταράτου*** πού μοῦ ἔκαμε μιά τόσο καλή φίλη') ***Γιώτην Π. Τζαννετάκην*** (καί γιά τή δική σου γνωριμία χαίρω πολύ· φίλησέ μου καί τά δελφάκια') ***Γλυκειάν Ἑλληνοπούλαν***, ***Ἴσιδα*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν ***25 Ἰανουαρίου*** θά παντήσω στό ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 267ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δέχεται μέχρι 3 Ἀπριλίου.

99. Λεξίγριφος

Τό πρῶτο μου εἶναι ρῆμα περισπώμενο,
Τάλλο-γυναίκα τραγική·
Καί πόλη τά δυό κάνουνε περίφημη
Ἀρχαία μικρασιατική.

Πρωΐνό Κελάδημα

100. Στοιχειοτονόγριφος

Ἀπό βουνό,
Κεφάλι βγάζοντας καί μ' ἄλλον τόνο,
Τί ποταμό
Στήν πιό ἡλιόλουστη Ἀσία σκαρώνω!

Αἴγλη

101. Μεταγραμματισμός

Θεός, βαρβάρων εἴδωλο,
Ἕνα του γράμμ' ἀλλάζει
Κι' ὡραία πόλη, ἄξαφνα,
Δική μας παρουσιάζει.

Λάκρυ Ψυχῆς

102. Μεταγραμματισμός

Τ' ὀργωμένο μας χωράφι
Κάποιος πάει κι' ἀνακατεύει,
Καί νά, φύλακας μέ πλῆθος
Μάτια μᾶς παραμονεύει.

Σολφίς

103. Αἴνιγμα

Αὐτοκράτορα μεγάλου,
Ποῦ ἄλλους δυό εἶχε γεννήσει,
Ἕνας γιός τό ἀρσενικό.
Καί μιά λίμνη ἀπ' τίς γνωστές σου
Στήν πολιτισμένη Δύση
Εἶναι, ἄν θές, τό θηλυκό.

Ταρζάν

104. Δικτυωτόν

* * * * * * * =Ποταμός τῆς Εὐρώπης
* * * *
* * * * * * * =Κράτος τῆς Ἀμερικῆς
* * * *
* * * * * * * =Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
* * * *
* * * * * * * =Προτέρημα

Καί καθέτως τά ἴδια.

Πρέμαχος τῆς Ἐλευθερίας

105. Φόρδην Μίγδην μετά Φωνηεντολίπου καί Ἐλλιποσυμφώνου

ΓΕΑΜΑΙΤΝ, ΑΙΜΛΑ, ΙΟΙΣΙΠΑΡ, ΑΒΕΡΝΑΝ, ΟΦΙΑΣ.

Νά ποκατασταθοῦν αἱ πέντε αὗται λέξεις τῶν ὁποίων ἀνεμίχθησαν τά στοιχεῖα—ἑκάστης χωριστά—καί νά ἀναγνωσθοῦν πέντε πόλεις. Τούτων, τά μέν ἀρχικά ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου

* * - * * *

τά δέ τέταρτα γράμματα Ἐλλιποσύμφωνον τοῦ αὐτοῦ τύπου, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Φάουστ

106. Φωνηεντόλιπον

* - πμνν - νκ

Φαρραλέα Ἑλληνίς

107. Γρίφος

αν
αν ι αν ε
ι ι ε ε
Ἔ! αν μου αν α
ι ι ε ε
αν ι αν ε
αν

Ἀήττητος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 47

544. Σολωμός (σόλ. ὅμως). — 545 Πρόκα-ρόκα.—546. Στέαρ-τέρας.—547. Ὁ Σείριος, ἡ Συρία.—548.

Ν Ι Ο Β Η
Ε Ω Μ Ω
Β Ε Λ Ε Ο Σ
Α Β Ρ Θ
Σ Υ Ρ Ι Α Ε
Ο Ο Ν Ν
Σ Α Π Φ Ω

549-553. Διά τοῦ Κ: ***Σκῦρος, κτήνος, Οὐκρανία, ἄρκτος. ἕκτος.***—554-556. 1, Ἡ Νεάπολις. 2, Ὁ γάλος; ὁ Γάλλος. 3, Κάνουν ***444***.—557. ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ (ἀλέΚτωρ, ἀχεΛῶος, ΦολΕγανδρος, ΒεζΟύβιος, ἀνάΠαιστος, ΠαρΑδεισος, ΜυρΤῶον, ΣπάΡτη, κυπΑρισσος).—558. Πόνος εὐκλείας κατήρ.—559. ***Ὁ Διομήδης διεκρίθη ἐν Τροίᾳ*** (ὁ, δύο μηδ' εἰς δίς, κριθή, ἐν τρία).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1929 — 1893) ἀπό τούς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόναν οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καί 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δέ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διά τό Ἐσωτερικόν καί δρχ. ***40*** διά τό Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1933), ἀπό τούς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῆ). Ἐκ τούτων, οἱ μέν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***80*** καί ραμμένος δρ. ***85***. Οἱ δέ ***Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καί 1933*** τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***110*** καί ραμμένος δρ. ***115***.

Ταχυδρομικά τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τάς ἄνω τιμάς: Διά τό Ἐσωτερικόν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καί δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διά δέ τό Ἐξωτερικόν δρχ. ***35*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 ἕως 10 τό πολύ λέξεις μέ ἁπλά στοιχεῖα δρ. 6, τό ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις μέ παχέα δέ στοιχεῖα δρ. 1 καί μέ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστός στίχος δρ. 5. Οἱ μή συνδρομηταί πληρώνουν τά διπλά. Ἡ προκαταβολή εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΔ'—144]

Ο***ριέττα,*** τήν πίπα ἐξακολουθεῖς νά τήν ἔχεις στό στόμα σου σβυσμένη;

Χόλλυγουντ

[ΑΔ'—145]

Προκηρύσσω δίδραχμο Διαγωνισμό ἠθοποιῶν. Προθεσμία τέλος Φεβρουαρίου. Δ/σις: Πάρλαν, Φυλῆς 159-Α, Ἀθῆναι.

Ἀγνή Καρδιά

[ΑΔ'—146]

Αποτελέσματα [ΑΓ'—689]. Βραβεύεται ***Μέλπω.—Τίμη,*** συγγνώμην, ἔχασα διεύθυνσιν. Περιμένω!

Ἀετιδεύς

[ΑΔ'—147]

Λόγω ἀνωτέρας βίας διακόπτω κάθε ἀλληλογραφία μου.

Παρήγορος Ἄγγελος

[ΑΔ'—148]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικά μέ ὅλους-ες. Στείλατε πρῶται. Δ/σις: Ἀνίδα Ρ. Σκαρλάτου, Φυλῆς 111, Ἀθῆναι.

Καμίλλα Χόρν

[ΑΔ'—149]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια. Γράψατε Φρόσω Βουρθίδου, Πόντου 5, Ἀθῆνας.

Τρελλή Δόλα

[ΑΔ'—150]

Σφίγξ=Ζάππα. Μπονομᾶς τοῦ νέου ἔτους. Τό περίμενες;

Χλόη

[ΑΔ'—151]

Κ***απεφάν Φάντασμα,*** ναί βέβαια· καί θά ἐννοεῖ τό δικό της χωριό, γιατί ἐμεῖς δέν ἔχουμε.

Χλόη

[ΑΔ'—152]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια, ἀλληλογραφῶ μέ ὅλους-ες. Δ/σις: Γεώργιον Μαρίνον, Ἀγγλικόν Τηλεγραφεῖον, Ζάκυνθον, διά:

Πρίγκιπα Σερνίν

[ΑΔ'—153]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικά καί τόπεζα μέ ὅλους καί ὅλες. Δ/σις: Γιά Μπόεμ, P. O. B. 12, Famagusta (Chypre).

Μπόεμ

[ΑΔ'—154]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια μέ ὅλες-ους. Δ/σις: Πατριάρχου Ἰωακείμ 57, Ἀθῆνας, διά:

Ἰοκάστην

[ΑΔ'—155]

Ανταλλάσσουμε τετραδιάκια καί ἀλληλογραφοῦμε. Στείλατε χωριστά, διά Κύκνειον Ἄσμα: Χ. Κιούση, Κάρυστον· διά Βιολέττα: Κούλαν Χατζηνικολή, Κάρυστον.

Βιολέττα, Κύκνειον Ἄσμα

[ΑΔ'—156]

Πρωτομπαίνοντας στήν κίνησι χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δ/σις: Γαλλικόν Φαρμακεῖον, Κέρκυραν, διά:

Διπλωμάτην

[ΑΔ' 157]

Δ***εσποινίς Τραλαλά*** = Ἀρ. Ζυγομαλά!!! (Ἀού... α!)

Χανιωτόπουλο, Χανιωτοπούλα

[ΑΔ'—158]

Τ***αξιδιώτη,*** τά γουρουνάκια τῆς σχολῆς δέν προξενοῦν τόσην μεγάλην ἐντύπωσιν ὅπως μερικά σάν καί... σένα· n'est-ce pas? Ὅσο γιά τάλλα ὡραῖα μοῦ φάνηκαν.

Μτ.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Χατζόπουλου 10, Ἀθῆναι